

*Yn cefnogi grwpiau gwirfoddol a chymunedol
Supporting voluntary and community groups*

SOCIAL VALUE CYMRU

ADRODDIAD RHAGOLWG ENILLION CYMDEITHASOL AR FUSODDIAD 2025-2027

HWB | GRWP CYMUNEDOL
OASIS ABERMAW

Wedi ei ariannu gan
Llywodraeth y DU

Funded by
UK Government

Cynnwys

Crynodeb gweithredol	Error! Bookmark not defined.
Cydnabyddiaeth	5
1.0 Cyflwyniad.....	7
2.0 Cefndir	8
3.0 Methodoleg	
3.0 Ymgysylltu gyda rhanddeiliaid a sgôp.....	21
4.0 Mewnbynnau prosiect	26
5.0 Allbynnau. Deilliannau a Thystiolaeth	33
6.0 Gwerth deilliannau.....	48
7.0 Canfod effaith	51
8.0 Canlyniad SROI	54
9.0 Dadansoddiad sensitifrwydd	57
10.0 Cyfyngiadau	58
11.0 Argyllhellion.....	59
12.0 Casgliad	62
13.0 Atodiadau.....	59

Crynodeb Gweithredol

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno dadansoddiad rhagolwg o'r Enillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (Social return on Investment / SROI) o Hwb Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw, gan ddangos tystiolaeth o'r gwerth cymdeithasol sylweddol a gynhyrchir trwy eu gweithgareddau cymunedol. Mae'r ganolfan wedi derbyn grant gan Gronfa Ffyniant Bro i ddatblygu'r cyfleusterau i sicrhau gwell hygyrchedd a gwell capasiti i gefnogi'r gymuned ehangach.

Allbynnau a chyrhaeddiad

Ym Mlwyddyn 1, cefnogodd yr Hwb 50 o unigolion drwy weithgareddau craidd gan gynnwys sesiynau galw heibio, clybiau cinio, a grwpiau cymdeithasol, gan weini cyfartaledd o 45 o brydau bwyd yr wythnos. Darparwyd cefnogaeth hefyd i grwpiau bregus, gan gynnwys unigolion digartref a rhieni. Ym Mlwyddyn 2, rhagwelir y gall y cyfleusterau newydd gynyddu'r capasiti i hyd at 200 o bobl y mis, gan alluogi gwasanaethau newydd fel grwpiau babanod, rhaglenni adferiad, a chefnogaeth gwell i'r rhai sy'n profi tlodi neu ddigartrefedd.

Deilliannau ac Effaith

Mae'r gwerthusiad yn dangos canlyniadau cadarnhaol cryf a chyson i fuddiolwyr. Adroddodd cyfrannau uchel o gyfranogwyr:

- Lleihau unigrwydd ac ynysu cymdeithasol (89% wedi profi newid)
- Gwell llesiant meddyliol (84%)
- Gwell synnwyr o gymuned a pherthyn (89%)
- Datblygu cyfeillgarwch a rhwydweithiau cefnogaeth (89%)

Cefnogir y canlyniadau hyn gan dystiolaeth ansoddol, gyda buddiolwyr yn tynnu sylw at yr Hwb fel lle hanfodol, diogel a chroesawgar sy'n darparu cefnogaeth arferol, pwrpasol ac emosiynol. Profodd gwirfoddolwyr fuddion sylweddol hefyd, gan gynnwys gwell llesiant a synnwyr cryfach o bwrpas.

Gwerth y Deilliannau

Defnyddio methodoleg SROI a procsis ariannol:

- Profodd buddiolwyr werth sylweddol yn gysylltiedig â llai o unigrwydd, gwell iechyd meddwl a lles corfforol.
- Cynhyrchodd gwirfoddolwyr werth cymdeithasol ychwanegol trwy eu cyfraniad a'u datblygiad personol.
- Mae'r effeithiau a ragwelir yn cynnwys gwerth cynyddol trwy gyrhaeddiad ehangach a grwpiau cyfranogwyr newydd.

Enillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad

Mae'r dadansoddiad yn amcangyfrif bod:

- **£1.11 miliwn** o werth cymdeithasol wedi ei greu (gwerth presennol)
- Yn erbyn buddsoddiad o **£193,669**

- Canlyniad o gymhareb o **£5.61 o werth cymdeithasol am bob £1 a fuddsoddwyd**

Mae profion sensitifrwydd yn dangos bod y gymhareb yn parhau i fod yn gadarnhaol iawn, yn amrywio o £2.60 i £6.52, hyd yn oed o dan dybiaethau ceidwadol.

Effaith ehangach

Mae'r Hwb yn chwarae rhan ataliol hanfodol drwy:

- Gwellu mynediad at gymorth mewn ardal wledig gyda darpariaeth gyfyngedig
- Cefnogi unigolion sy'n profi heriau iechyd meddwl, unigedd, a chaledi ariannol
- Cryfhau cydlyniant cymunedol drwy weithio mewn partneriaeth

Prif Ystyriaethau a Chyfyngiadau

Mae'r adroddiad yn cymryd ymagwedd ofalus i osgoi gor-hawlio, gan gymhwyso rhagdybiaethau ceidwadol ynghylch priodoli, gwrth-ffeithiol, a gostyngiad. Fodd bynnag, mae cyfyngiadau'n cynnwys:

- Data cyfyngedig gan unigolion sy'n profi digartrefedd
- Potensial ar gyfer rhagfarn gymdeithasol wrth gasglu data grŵp
- Angen am ddata tymor hir i asesu effaith barhaus

Gostyngodd cynnwys y grant cyfalaf o £84,845 leihad yn y gymhareb SROI ond fe'i cadwyd i adlewyrchu'r buddsoddiad llawn. Gallai gwerthusiadau yn y dyfodol wella cywirdeb trwy gymhwyso dibrisiant i gyllid cyfalaf.

Argymhellion

Er mwyn sicrhau'r effaith fwyaf yn y dyfodol, mae'r adroddiad yn argymhell:

- Cryfhau cyfathrebu ac ymwybyddiaeth o wasanaethau
- Ehangu cefnogaeth cynhwysiant digidol
- Datblygu darpariaeth dargedig ar gyfer pobl ifanc a theuluoedd
- Gwellu hunaniaeth a gwelededd yr Hwb
- Buddsoddi mewn systemau casglu data a mesur effaith mwy cadarn

Casgliad

Mae Hwb Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw yn ymyrraeth effaith uchel, dan arweiniad y gymuned, sy'n darparu gwerth cymdeithasol sylweddol. Mae'n darparu cefnogaeth hanfodol a hygyrch sy'n gwella lles, yn lleihau unigedd, ac yn adeiladu cymunedau cryfach. Gyda chyfleusterau estynedig ac ymgysylltiad gwell, mae'r Hwb mewn sefyllfa dda i gynyddu ei gyrhaeddiad a dyfnhau ei effaith ymhellach, gan gynrychioli achos cryf dros fuddsoddiad parhaus a buddsoddiad yn y dyfodol.

GWEITHGAREDDAU CYMUNEDOL GRŴP CYMUNEDOL OASIS ABERMAW

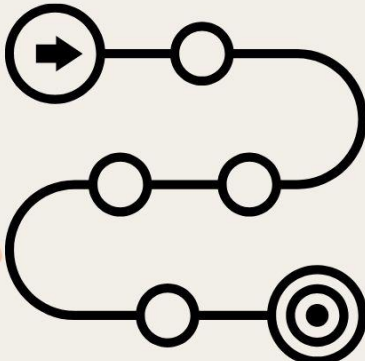
ADRODDIAD RHAGOLWG ENILLION CYMDEITHASOL AR FUDDSODDIAD

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno dadansoddiad rhagolygon o Enillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (SROI) Hwb Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw, gan ddogfennu'r gwerth cymdeithasol sylweddol a grëir drwy eu gweithgareddau sy'n seiliedig ar y gymuned. Mae'r ganolfan wedi derbyn grant gan Gronfa Ffyniant Cyffredin i ddatblygu'r cyfleusterau er mwyn sicrhau gwell hygrychedd a chynyddu'r gallu i gefnogi'r gymuned ehangach.

* DEILLIANNAU I BUDDIOLWYR PRESENNOL

Mewnbynau drwy
gymorth ariannol a'r 8
gwirfoddolwr sydd yn
gwirfoddoli
52 awr yr wythnos
rhyngddynt i'w cymuned

* DEILLIANNU I'R GWIRFODDOLWYR

Cyfleusterau newydd yn cael ei rhagweld i helpu buddiolwyr newydd:

- Mwy o gyfleoedd gwirfoddoli
- Clwb cinio wythnosol i gefnogi pobl hŷn yn y gymuned
- Mwy o grwpiau cymdeithasol yn cynnwys grŵp babanod newydd
- Cyfleusterau i gefnogi pobl ddigartref neu sydd yn poeni am gostau byw

Am bob £1 a fuddsoddwyd yn y gweithgareddau cymunedol a chyfleusterau mae yna werth cymdeithasol o **£5.61** gydag amrediad o £2.60 - £6.52

"Roeddwn yn teimlo yn unig iawn ond nawr yn teimlo yn
rhan o rywbeth"

**Mynediad i wasanaethau a chymorth ar
faterion megis cymorth ariannol a chyngor
am egni**

**45 pryd yn cael ei baratoi yn
wythnosol**

Rhannu'n Deg

Adroddiad llawn ar gael yn www.mantellgwynedd.com

Wedi ei ariannu gan
Llywodraeth y DU

Funded by
UK Government

Cydnabyddiaeth

Ni fyddai'r adroddiad hwn yn bosibl heb gynnwys rhanddeiliaid allweddol a all ein helpu i ddeall pa newidiadau sydd wedi digwydd a sefydlu effaith y newidiadau hynny. Rydym yn hynod ddiolchgar i'r unigolion a gymerodd ran yn y gweithgareddau ac a roddodd o'u hamser er mwyn ein helpu i ddeall beth sydd wedi newid yn eu bywydau o ganlyniad, yn ogystal â'n helpu i ddeall sut i adeiladu ar yr effaith hon yn y dyfodol.

Diolch i'r gwirfoddolwyr a'r partneriaid allweddol a'n cefnogodd i sicrhau y gallem ymgysylltu â'r holl randdeiliaid yng nghyfnodau ansoddol a meintiol casglu data. Mae'r gwirfoddolwyr yn mynd ymhellach na'r disgwyl i sicrhau llwyddiant yr Hwb ac mae rhoi amser ychwanegol i'r broses hon yn cael ei werthfawrogi'n fawr.

Diolch yn fawr / Thank you very much

Social Value Cymru

1.0 Cyflwyniad

Bydd yr adroddiad rhagolwg hwn yn dadansoddi gwerth Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw gyda ffocws penodol ar y gweithgareddau maen nhw'n eu darparu i'r gymuned. Cawsant gyllid drwy'r Gronfa Ffyniant Bro (SPF) a reolir gan Mantell Gwynedd i ddatblygu cam 2 o'u prosiect a fydd yn datblygu rhan o'r adeilad y gellir ei ddefnyddio ar gyfer digwyddiadau i'r cyhoedd yn gyffredinol sy'n cynnwys cyfleusterau i helpu'r rhai sy'n ddigartref neu mewn tlodi. Mae hwn yn adroddiad rhagolwg Enillion Cymdeithasol llawn ar Fuddsoddiad a werthusodd effaith y flwyddyn gyfredol a bydd yn rhagweld y gwerth ar gyfer blwyddyn arall unwaith y bydd y cyfleusterau'n barod.

Trwy ymgysylltu â'r grwpiau cymunedol, gwirfoddolwyr, aelodau'r gymuned a phartneriaid, ac o archwilio gwybodaeth a data sydd ar gael, gwnaed asesiadau priodol yn unol ag Egwyddorion Gwerth Cymdeithasol, wedi'u cefnogi gan dystiolaeth eilaidd.

1.1 Pwrpas a Chynulleidfa Targed

Pwrpas y dadansoddiad yw rhoi cipolwg gwerthfawr ar y newidiadau a brofwyd gan grwpiau rhanddeiliaid allweddol. Mae'r adroddiad hwn yn edrych yn benodol ar y canlyniadau a'u gwerth i fuddiolwyr sy'n derbyn cefnogaeth gan Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw drwy eu gweithgareddau cymunedol.

Nod yr adroddiad hwn yw adolygu a chanfod y canlynol:

- Barn y buddiolwyr allweddol sy'n ymwneud â'r prosiect, sef yr unigolion sy'n cymryd rhan yn y gweithgareddau.
- Rhoi gwerth i'r gwasanaeth ac ateb y cwestiwn: 'A yw Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw yn darparu gwerth da am arian?'
- Gweld pa newidiadau i'r gwasanaeth y gellir eu cyflwyno i ddarparu canlyniadau mwy cadarnhaol a gwerth pellach i fuddiolwyr a lleihau unrhyw newidiadau negyddol i bobl o ganlyniad i'w gweithgareddau.

Mae'r adroddiad hwn wedi'i baratoi ar gyfer cynulleidfaoedd mewnol ac allanol. I randdeiliaid mewnol, nod y dadansoddiad yw darparu dealltwriaeth gynhwysfawr o'r newidiadau a grëwyd trwy weithgareddau'r prosiect. Mae hyn yn cynnwys asesu newidiadau cadarnhaol a negyddol, yn ogystal â chanlyniadau bwriadol ac anfwriadol. Drwy gael cipolwg ar y newidiadau hyn, gall penderfynwyr ar lefel reoli wneud penderfyniadau mwy gwybodus a gwneud y gorau o'r gwerth a gynhyrchir gan eu gweithgareddau.

I gynulleidfaoedd allanol, y nod yw cyfleu'r effaith yn effeithiol i gyllidwyr i ddangos beth sydd wedi newid, ond hefyd i rannu'r dysgu a'r argymhellion y gellir eu hystyried mewn buddsoddiadau yn y dyfodol. Drwy sicrhau cyfranogiad yr holl randdeiliaid, mae'n caniatáu dealltwriaeth glir o'r newidiadau ac yn caniatáu i anghenion cymunedau lleol gael eu halinio â gwneud penderfyniadau strategol.

2.0 Cefndir & Chyd-destun

2.1 Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw

Cefndir y mudiad

Chwaraeodd Eglwys Elim, Abermaw, ran allweddol yn sefydlu Grŵp Cymunedol Oasis, Barmouth Oasis Cyf., Cwmni Elusennol. Ffurfiwyd y sefydliad yn wreiddiol i alluogi creu Meithrinfa Ddydd Oasis; fodd bynnag, mae ei gylch gwaith wedi ehangu'n sylweddol ers hynny i oruchwyllo ystod eang o weithgareddau a gwasanaethau cymunedol.

Yn 2013, yn dilyn cyfnod Barmouth First (Cymunedau yn Gyntaf gynt) yn dod i ben, roedd sawl grŵp lleol angen safle arall. Symudodd nifer o'r grwpiau hyn, gan gynnwys y 'Y Not' Galw Heibio a'r Undeb Credyd, i Eglwys Elim, Abermaw. Yn ystod yr un cyfnod, sefydlwyd Banc Bwyd De Gwynedd, gan gynyddu ymhellach lefel ac amrywiaeth y gweithgaredd cymorth cymunedol a oedd yn gweithredu o'r adeilad. Wrth i'r gwasanaethau ehangu, diwygiodd y sefydliad ei Erthyglau Cymdeithasu i adlewyrchu ei rôl ehangach a'i gyfrifoldebau gweithredol parhaus.

Cefndir Prosiect - Hwb

Dewiswyd y prosiect hwn fel derbynwyr grant Meirionnydd i gael dadansoddiad Enillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (SROI) llawn. Mae'r map isod yn dangos sut y dosbarthwyd y gronfa a'r ymgeiswyr llwyddiannus, gyda Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw yn derbyn y swm mwyaf.

Parhaodd estyniad y Gronfa Ffyniant a Rennir ar gyfer 2025/26 i ganolbwyntio ar y blaenoriaethau hyn:

- Cymunedau a Lle
- Cefnogi Busnesau Lleol
- Pobl a Sgiliau

Cafodd Gogledd Cymru **£42.4million** o UKSPE.

Dyraniad ar gyfer pob awdurdod lleol:

- Gwynedd - £8,192,058
- Ynys Môn - £5,394,101
- Conwy - £8,224,382
- Sir Ddinbych - £8,602,674
- Fflint - £4,394,902
- Wrecsam - £7,608,591

Dyrannwyd £650,000 i Mantell Gwynedd i weinyddu grantiau ymhlith grwpiau gwirfoddol a chymunedol yng Ngwynedd yn ystod 2025-26. Derbyniwyd 56 o geisiadau ac roedd 24 o

brosiectau yn llwyddiannus. Mae'r map yn dangos manylion a lleoliad y prosiectau llwyddiannus a ariannwyd gan Grant Sector Wirfoddol 2025/2026, a reolir gan Mantell Gwynedd.

Mae'r prosiect hwn yn cynrychioli Cyfnod 2 o ddatblygiad adeilad cymunedol sydd â'r nod o fynd i'r afael â bylchau a nodwyd mewn darpariaeth leol ar gyfer grwpiau agored i niwed a dan

anfantais yn Abermaw. Mae'r cyfleusterau presennol o fewn lefel isaf Eglwys Elim Abermaw yn gweithredu ar eu capasiti llawn, gan gyfyngu ar allu'r sefydliad i ymateb i'r galw cynyddol am wasanaethau a gweithgareddau.

Mae Cyfnod 2 yn canolbwyntio ar adeiladu a gosod ystafell gymunedol bwrpasol. Bydd y gwaith yn cynnwys gosod systemau trydanol a phlymio, adeiladu cyfleusterau toiled safonol a hygyrch, ystafell gawod, a chyfleusterau golchi dillad (peiriant golchi a sychwr). Bwriad y cyfleusterau hyn yw cefnogi pobl sy'n profi digartrefedd ac eraill sydd â mynediad cyfyngedig at gyfleusterau sylfaenol, gan gynnwys mynediad at wefru ffôn.

Bydd lle i fwy na 50 o bobl eistedd yn y lle gorffenedig a bydd yn cael ei ddefnyddio ar gyfer amrywiaeth o weithgareddau cymunedol, gan gynnwys darparu prydau bwyd i bobl sy'n profi tlodi bwyd, digartrefedd ac ynysu cymdeithasol. Mae'r defnyddiau arfaethedig yn cynnwys clybiau cinio i blant yn ystod gwyliau'r ysgol, prydau bwyd am ddim neu fforddiadwy, ciniawau Nadolig, a gweithgareddau cymdeithasol fel te prynhawn i bobl hŷn. Bydd y lle hefyd yn cefnogi sesiynau addysgol sy'n canolbwyntio ar goginio iach a chyllidebu. Bydd y prosiect yn gweithredu mewn partneriaeth â mentrau cymorth bwyd lleol, gan gynnwys y banc bwyd a chynlluniau rhannu bwyd.

Mae'r adeilad eisoes yn gartref i nifer o wasanaethau a grwpiau cymunedol sefydledig, gan gynnwys Y Bont, Cyngor ar Bopeth (CAB), a Chyngor Arbed Ynni. Mae hefyd yn darparu lle ar gyfer gweithgareddau diwylliannol ac addysgol fel Batala Abermaw, Côr Abermaw, a gwersi cerddoriaeth i blant ac oedolion. Yn ogystal, mae'r sefydliad yn dosbarthu dodrefn a roddir i unigolion a theuluoedd mewn angen. Mae cynlluniau ar waith i weithio gyda chymdeithas dai Adra i sefydlu presenoldeb lleol, gan alluogi tenantiaid i gael mynediad at gyngor a chymorth o fewn y dref.

Mae'r ganolfan yn un o rwydwaith o Hybiau cymunedol a gefnogir gan Gyngor Gwynedd ac mae'n Ofod Cynnes dynodedig, sy'n darparu cyfeiriadau at wasanaethau, prydau ysgafn a lluniaeth, cymorth gyda llenwi ffurflenni, galwadau ffôn, a llungopïo. Mae gweithgareddau ychwanegol yn cynnwys grŵp gwau cymdeithasol wythnosol a darparu gwisgoedd ysgol am ddim i ddisgyblion Ysgol y Traeth.

Mae'r hwb yn darparu amgylchedd diogel a chynhwysol i ystod eang o ddefnyddwyr, gan gynnwys unigolion sy'n gwella, pobl sy'n profi heriau iechyd meddwl neu anghenion addysgol, trigolion hŷn, y rhai sy'n ynysig yn gymdeithasol, a phobl sy'n profi digartrefedd. Bwriad ehangu cyfleusterau trwy'r prosiect hwn yw gwella capasiti, hygyrchedd, a chydlynu ag asiantaethau partner, gan alluogi cefnogaeth fwy effeithiol a chysylltiad cymunedol.

Targedau prosiect

- 1) Datblygu cyfleusterau newydd i sicrhau bod cymorth yn cael ei gynnig i fwy o aelodau'r gymuned nad ydynt yn cael eu cyrraedd ar hyn o bryd. Mae hyn yn cynnwys cymorth i bobl ddigartref trwy ddarparu cyfleusterau iddynt allu golchi a glanhau eu dillad am ddim ac ati, cael pryd o fwyd am ddim o'r gronfa fwyd yn y banc bwyd a'r gallu i'w goginio.
- 2) Niferoedd ymgysylltu gwell. Y targedau yw cynyddu cefnogaeth i 200 o bobl ychwanegol y mis a fydd yn defnyddio'r Hwb a chynyddu wrth i wasanaethau newydd gael eu cyflwyno.
- 3) Cyfleoedd gwirfoddoli wedi'u creu. Mae 8 o wirfoddolwyr ar hyn o bryd, bydd y gweithgareddau newydd yn darparu mwy o gyfleoedd i wirfoddoli. Y targed yw cael 8 cyfle gwirfoddoli arall.

Gwasanaethau eraill gan Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw

Bydd yr adroddiad hwn yn canolbwyntio ar weithgareddau presennol a gweithgareddau arfaethedig y ganolfan gymunedol, ond mae hi hefyd yn werth nodi'r cyfleusterau eraill yn yr adeilad nad ydynt yn rhan o'r dadansoddiad hwn.

Banc Bwyd De Gwynedd

Sefydlwyd Banc Bwyd De Gwynedd, a elwid gynt yn Fanc Bwyd Abermaw, yn 2013 i gefnogi unigolion a theuluoedd ar draws cymunedau yn hanner deheuol Gwynedd. Gan weithredu i ddechrau o dan ddibenion elusennol Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw Cyf., daeth y Banc Bwyd yn elusen gofrestredig yn ei rhinwedd ei hun ym mis Medi 2019 (Rhif Elusen: 1185190).

Ers agor ym mis Mawrth 2013, mae'r Banc Bwyd wedi darparu'r hyn sy'n cyfateb i dri diwrnod o gymorth bwyd brys i dros 5,600 o bobl, ac roedd tua chwarter ohonynt yn blant. Ar hyn o bryd mae'r sefydliad yn derbyn ac yn dosbarthu tua deg tunnell o fwyd yn flynyddol. Mae'r ddarpariaeth hon yn bosibl trwy roddion cyhoeddus ac ymrwymiad parhaus tîm gwirfoddol ymroddedig.

Mae mynediad at gymorth bwyd yn cael ei gydlynw trwy system atgyfeirio sy'n cynnwys dros 60 o asiantaethau gwirfoddol a statudol ledled Gwynedd. Rhoddir talebau banc bwyd i unigolion y gallir eu hadbrynu yn y brif ganolfan ddosbarthu yn Abermaw neu mewn lleoliadau blychau bwyd brys ym Mhorthmadog, Penrhyndeudraeth, Tywyn, Dolgellau, y Bala, a Chorris. Mae'r Banc Bwyd yn gweithio mewn cydweithrediad agos â'r lleoliadau partner hyn i sicrhau cwmpas daearyddol eang.

Yn ogystal â darparu bwyd, mae Banc Bwyd De Gwynedd hefyd yn cynnig mynediad at ddillad a dodrefn o'i ganolfan yn Abermaw, gan gefnogi pobl sy'n profi caledi ariannol gydag eitemau hanfodol i'r cartref.

Mae Banc Bwyd De Gwynedd yn rhan o rwydwaith banciau bwyd cenedlaethol Trussell. Trwy gydweithio â banciau bwyd eraill Trussell yng Ngogledd Cymru, gan gynnwys Caernarfon, Ynys Môn, Y Rhyl, Abergele, Sir y Fflint, Dyffryn Clwyd, Wrecsam, a Phrestatyn, mae'r sefydliad yn cyfrannu at ymateb rhanbarthol cydlynol i ansicrwydd bwyd.

Revived Charity Shop

Mae Siop Elusen Adfywiedig yn cael ei rhedeg gan Eglwys Elim Abermaw ac yn darparu llyfrau Cristnogol, cardiau ac anrhegion i'r gymuned leol. Mae'r siop hefyd yn cynnig dillad ail-law o ansawdd da ochr yn ochr ag eitemau dillad newydd, a werthir i gyd am brisiau fforddiadwy. Lle bo'n briodol, darperir dillad am ddim i unigolion mewn angen. Mae'r siop yn cael ei rhedeg yn gyfan gwbl gan dîm o wirfoddolwyr ac mae'n cyfrannu at gefnogaeth gymunedol a chynhwysiant cymdeithasol.

Oasis Nursery (Meithrinfa Oasis)

Mae Meithrinfa Oasis yn cael ei rheoli gan Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw Ltd. ac mae'n darparu gofal plant i blant rhwng 3 mis a 12 oed. Mae'r feithrinfa wedi'i chofrestru i ofalu am

hyd at 41 o blant y dydd ac mae'n cynnig ystod o ddarpariaeth hyblyg, gan gynnwys gofal diwrnod llawn, cefnogaeth ar ôl ysgol, a threfniadau casglu o'r ysgol.

Mae'r feithrinfa wedi derbyn cefnogaeth yn flaenorol gan y Gronfa Ffyniant Gyffredin (SPF) i ddatblygu ei gweithgareddau ysgol goedwig, gan wella cyfleoedd dysgu awyr agored a lles plant.

2.3 Adnabod yr Angen a Chefndir Strategol

Mae Abermaw yn dref a chymuned arfordirol yng Ngwynedd, ym Mharc Cenedlaethol Eryri, sydd yn llawn harddwch naturiol ac asedau diwylliannol a hanesyddol. .

Yn ôl Cyfrifiad 2021, mae poblogaeth breswyl Abermaw tua 2,100–2,150 o bobl, sy'n adlewyrchu gostyngiad o ffigurau 2011.¹

- Mae'r gymuned yn bennaf yn Wyn Prydeinig / Gwyn Cymreig gydag amrywiaeth ethnig gymharol isel o'i gymharu ag ardaloedd trefol.
- Mae cyfran uwch o oedolion hŷn o'i gymharu â chyfran y plant ac oedolion iau, tuedd sy'n gyson â llawer o gymunedau arfordirol gwledig.
- Mae dwyieithrwydd (Cymraeg a Saesneg) yn nodwedd gref o'r rhanbarth, gyda chyfran sylweddol o drigolion yn gallu siarad Cymraeg, sy'n adlewyrchu hunaniaeth ddiwylliannol leol.

Mae twristiaeth yn golofn ganolog i economi Abermaw, gan ddenu niferoedd mawr o ymwelwyr tymhorol sy'n cefnogi cyflogaeth yn y sector lletygarwch, manwerthu a gwasanaethau. Mae lleoliad y dref, y traethau, y promenâd hanesyddol a'r atyniadau treftadaeth yn cynnal ei rôl fel cyrchfan arfordirol allweddol.

- Mae gweithgarwch economaidd lleol hefyd yn cynnwys siopau annibynnol, caffis a chrefftau ar raddfa fach, gan gyfrannu at fywyd cymunedol bob dydd y tu hwnt i fisoedd brig twristiaid.
- Mae data marchnad lafur ehangach ar gyfer Gwynedd yn dangos cynnydd cymedrol mewn diweithdra yn ystod y blynyddoedd diwethaf, gyda chyfradd ddiweithdra tua 3–3.5%, gan adlewyrchu rhywfaint o bwysau ar y farchnad lafur yn y rhanbarth ehangach².

Fel llawer o gymunedau arfordirol gwledig, mae Abermaw yn profi amrywiadau economaidd tymhorol sy'n gysylltiedig â thwristiaeth, a all effeithio ar sefydlogrwydd cyflogaeth a'r galw am wasanaethau. Mae dirywiad yn y boblogaeth a phroffil demograffig sy'n heneiddio yn cyflwyno heriau ar gyfer cynnal gwasanaethau lleol, seilwaith cymunedol a thai fforddiadwy. Mae ymatebion cynllunio rhanbarthol, gan gynnwys newidiadau i bolisi tai yng Ngwynedd, yn adlewyrchu ymdrechion i reoli perchnogaeth ail gartrefi a gwella argaeledd tai lleol.

Yn ôl data angen tai Cyngor Gwynedd a ddiweddarwyd ddiwethaf ym mis Medi 2025, mae 134 o geisiadau tai wedi'u gwneud yn ardal Abermaw sy'n 6% o gyfanswm y ceisiadau a wnaed ledled y sir. Mae hyn ar gyfer 252 o bobl sy'n aros am dai yno sy'n cynnwys oedolion a phlant.

Ar ddata Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru sydd ar gael, mae Abermaw wedi'i restru yn y 31-50% o ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Maent yn sgorio'n arbennig o isel o ran cael mynediad at wasanaethau. Mae hyn yn cwmpasu amddifadedd materol (e.e. methu â chael bwyd) ac agweddau cymdeithasol ar amddifadedd (e.e. methu â mynychu gweithgareddau ar ôl

¹ [Barmouth \(W04000047\) - ONS](#)

² [Gwynedd's employment, unemployment and economic inactivity - ONS](#)

ysgol). Mae mynediad gwael at wasanaethau yn ffactor sy'n gwaethygu mathau eraill o amddifadedd sy'n bodoli o fewn ardal.

Mae digartrefedd yng Ngwynedd ymhlith yr isaf yng Nghymru³. Fodd bynnag, gall y rhai sydd mewn perygl o ddod yn ddigartref gynyddu oherwydd argyfwng costau byw.

Mae'r deinameg gymdeithasol ac economaidd hyn yn dylanwadu ar y galw am wasanaethau cymorth cymunedol. Mae mentrau sy'n darparu mannau cymdeithasol cynhwysol, cymorth lles, a chysylltiad â gwasanaethau—megis hybiau cymunedol, mannau cynnes, a rhaglenni allgymorth—yn chwarae rhan bwysig wrth liniaru unigedd a mynd i'r afael ag anghydraddoldebau a brofir gan oedolion hŷn, aelwydydd incwm isel, a thrigolion agored i niwed.

Mae'r meysydd allweddol y mae'r sefydliad a'r prosiect penodol hwn yn anelu at fynd i'r afael â nhw yn canolbwyntio ar yr heriau allweddol hyn: Tlodi bwyd a thanwydd, digartrefedd, pryderon iechyd meddwl ac unigrwydd ac arwahanrwydd yn enwedig ymhlith y gymuned oedrannus.

Dros y blynyddoedd diwethaf, mae'r Deyrnas Unedig wedi profi cynnydd sylweddol yng nghost byw, gan roi pwysau ariannol cynyddol ar aelwydydd ledled y wlad. Wedi'i yrru gan gyfuniad o ffactorau gan gynnwys prisiau ynni cynyddol, costau bwyd uwch, prinder tai, ac aflonyddwch economaidd byd-eang ehangach, mae treuliau bob dydd wedi tyfu'n gyflymach na chyflogau i lawer o bobl. Wrth i chwyddiant gyrraedd lefelau nas gwelwyd ers degawdau, mae llawer o unigolion a theuluoedd wedi cael trafferth i gynnal eu safon byw, gan wneud argyfwng cost byw yn fater cymdeithasol ac economaidd canolog yn y DU.

Gwnaeth Crisis UK, yr elusen genedlaethol i gefnogi digartrefedd, ymchwil yn 2022⁴ ynghylch effaith argyfwng costau byw ar ddigartrefedd ac ansicrwydd tai. Dyma rai o'r canfyddiadau allweddol:

- Mae rhenti cynyddol, cynnydd mewn rhent, a throi allan heb fai yn brif ffactorau sy'n achosi digartrefedd yn ystod yr argyfwng costau byw.
- Mae costau byw wedi cynyddu'n gyflymach nag incwm, gan orfodi llawer o bobl i ddewis rhwng talu rhent, gwresogi eu cartrefi, neu brynu bwyd.
- Mae nifer fawr o aelwydydd incwm isel mewn perygl o gael eu troi allan, gyda llawer yn hepgor prydau bwyd i geisio cadw i fyny â chostau tai.
- Mae pobl sy'n profi digartrefedd yn wynebu pwysau ariannol ychwanegol, gan gynnwys costau ynni uwch, cyfleusterau coginio gwael, a chostau teithio uwch.
- Mae diffyg tai fforddiadwy, blaendaliadau uchel, a rhestrau aros tai cymdeithasol hir yn ei gwneud hi'n anodd i bobl ddianc rhag digartrefedd.

Cyhoeddodd Senedd y DU ymchwil ym mis Mai 2025⁵ ar effaith cost byw ar aelwydydd ac mae'n ystyried y cyfnod chwyddiant uchel rhwng 2021 a 2024. Dangosodd y canlyniadau fod pobl wedi profi cynnydd mawr yn eu biliau cyfleustodau yn ogystal â biliau bwyd. Cymerwyd y graffiau isod o'r adroddiad hwnnw ac maent yn dangos pam mae costau wedi cynyddu ond maent yn dangos y camau a gymerwyd o ganlyniad. Mae hyn yn dangos faint sydd wedi gorfod edrych ar ble maen nhw'n gwario gyda 30% angen defnyddio eu cynilion a 14% yn benthyca arian.

³ [Homelessness: April 2024 to March 2025 \[HTML\] | GOV.WALES](#)

⁴ [Experiences of homelessness during a cost of living crisis | Crisis](#)

⁵ [High cost of living: Impact on households - House of Commons Library](#)

Diagram 1

Mae'r Mynegai Coch Cenedlaethol 2025 a gyhoeddwyd gan Gyngor ar Bopeth⁶ yn tynnu sylw at raddfa a pharhad caledi ariannol yn dilyn yr argyfwng costau byw. Mae'n canfod bod tua phedair miliwn o bobl yng Nghymru a Lloegr yn byw mewn aelwydydd â chyllideb negyddol, sy'n golygu nad yw eu hincwm yn ddigonol i dalu costau byw hanfodol, gan gynnwys tai, ynni a bwyd. Mae'r aelwydydd hyn fel arfer yn cario lefelau dyled sylweddol uwch, gyda chyfartaledd o bron i £10,000, gan eu gadael yn agored iawn i sioc ariannol. Mae teuluoedd â phlant, yn enwedig aelwydydd rhiant sengl, a rhentwyr preifat yn cael eu heffeithio'n anghymesur. Er bod chwyddiant pennawd wedi lleddfu, mae'r adroddiad yn dod i'r casgliad nad yw hyn wedi trosi'n gwell diogelwch ariannol gan fod cyflogau a lefelau budd-daliadau wedi methu â chadw i fyny â chostau cynyddol. O ganlyniad, mae llawer o aelwydydd yn parhau i fod yn gaeth mewn cylch o ddyled a bregusrwydd, gyda dim ond gwelliant cyfyngedig yn cael ei ddisgwyl yn y dyfodol agos.

Mae yna linc amlwg rhwng arian ac iechyd meddwl. Mae Mind UK⁷ yn dangos y perthynas yma:

- "Certain situations might trigger feelings of anxiety and panic, like opening envelopes or attending a benefits assessment.
- Worrying about money can lead to sleep problems.
- You might not be able to afford the things you need to stay well. This might be housing, food, water, heating, or treatments like medication and therapy. See our information on what to do if you can't afford the things you need.
- Money problems can affect your social life and relationships. You might feel lonely or isolated, or like you can't afford to do the things you want to."

O dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, rhannodd yr Asesiad Anghenion Poblogaeth diweddaraf o 2022, wrth ymgysylltu â'r boblogaeth ynghylch gwasanaethau iechyd meddwl, nad oedd "Dim byd" yn gweithio'n dda ar hyn o bryd, a oedd yn

⁶ [The National Red Index 2025: negative budget households face a debt crisis like quicksand - Citizens Advice](#)

⁷ [The link between money and mental health | Mind](#)

dynodi system wedi torri, gydag unrhyw adborth cadarnhaol yn ymwneud yn bennaf â chefnogaeth elusennau lleol. Roedd llawer o argymhellion a oedd yn cynnwys mwy o gefnogaeth o fewn cymunedau lleol a mwy o fynediad at ymyrraeth yn lle meddyginiaeth. Yn ôl yr adroddiad hwn, mae 8% o drigolion Gwynedd yn cael eu trin am salwch meddwl ac maent yn rhagweld y bydd hyn yn aros yn weddol sefydlog dros yr ychydig flynyddoedd nesaf. Mae'r adroddiad hefyd yn dangos y cysylltiad rhwng salwch iechyd meddwl ac iechyd corfforol gwael, "Mental ill health is associated with physical ill health, reduced life expectancy and vice versa (Royal College of Psychiatrists, 2010). Poor mental health is also associated with increased risk-taking behaviour and unhealthy life-style behaviours such as smoking, hazardous alcohol consumption, drug misuse and lower levels of physical activity (Welsh Government, 2012)."

Mae unigrwydd ac arwahanrwydd hefyd yn gysylltiedig ag iechyd meddwl. Cyhoeddodd Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru adroddiad ym mis Medi 2025⁸ o'r enw "Tyfu'n hŷn yng Nghymru: Ciplun o brofiadau pobl hŷn." Y prif ganfyddiad oedd bod anghydraddoldebau sylweddol yn effeithio ar iechyd, lles ac annibyniaeth llawer o bobl hŷn ledled Cymru, gan greu rhwystrau yn eu bywydau bob dydd a chyfyngu ar gyfleoedd i fyw a heneiddio'n dda.

Mae hyn yn cael ei adlewyrchu gan nifer o ganfyddiadau yn yr adroddiad, gan gynnwys:

- Mae dwy ran o dair o bobl hŷn yn ei chael hi'n anodd cael apwyntiad gyda meddyg teulu
- Mae lefelau anfodlonrwydd â gwasanaethau gofal cymdeithasol yn uwch yng Nghymru o'i gymharu â rhannau eraill o'r DU
- Nid oes gan oddeutu traean o bobl 75+ oed fynediad i'r rhyngrwyd
- Mae tua thraean o bobl hŷn yn teimlo'n anniogel wrth gerdded neu deithio yn eu hardal leol, neu ddefnyddio trafndiaeth gyhoeddus
- Mae pobl hŷn mewn mwy o berygl o brofi rhyw fath o gam-drin na phobl o grwpiau oedran eraill
- Mae pobl hŷn yn wynebu gwahaniaethu sylweddol mewn perthynas â chyflogaeth
- Yn aml, nid yw cyfraniad hanfodol pobl hŷn fel gweithwyr, gwirfoddolwyr a darparwyr gofal – gwerth biliynau o bunnoedd y flwyddyn i economi Cymru – yn cael ei gydnabod

⁸ [Growing older in Wales: A snapshot of older people's experiences - Older People's Commissioner for Wales](#)

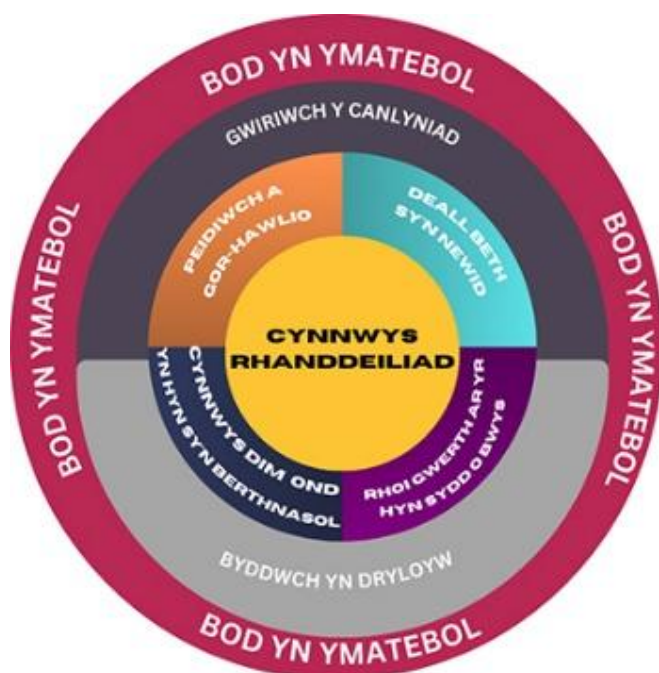
3.0 Methodoleg

Drwy ofyn yn benodol i'r rhanddeiliaid hynny sydd â'r profiad mwyaf o weithgaredd, gall SROI fesur ac yn y pen draw aianeiddio effeithiau fel y gellir eu cymharu â chostau eu cynhyrchu. Nid yw hyn yn golygu y gall SROI gynhyrchu gwerth 'gwirioneddol' o newid, ond drwy moneteiddio gwerth canlyniadau rhanddeiliaid o ystod o ffynonellau mae'n gallu darparu gwerthusiad o brosiectau sy'n newid y ffordd y cyfrifir am werth - un sy'n ystyried effeithiau economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol. Mae Social Value UK (2014) yn datgan;

'SROI seeks to include the values of people that are often excluded from markets in the same terms as used in markets, that is money, in order to give people a voice in resource allocation decisions'

Yn seiliedig ar wyth egwyddor, mae SROI yn defnyddio profiadau'r rhai sydd wedi, neu a fydd yn profi newidiadau yn eu bywydau yn benodol fel sail ar gyfer dadansoddiad gwerthusol neu ragfynegol. Mae Diagram 2 yn amlinellu Egwyddorion Gwerth Cymdeithasol.

DIAGRAM 2 – EGWYDDORION GWERTH CYMDEITHASOL⁹

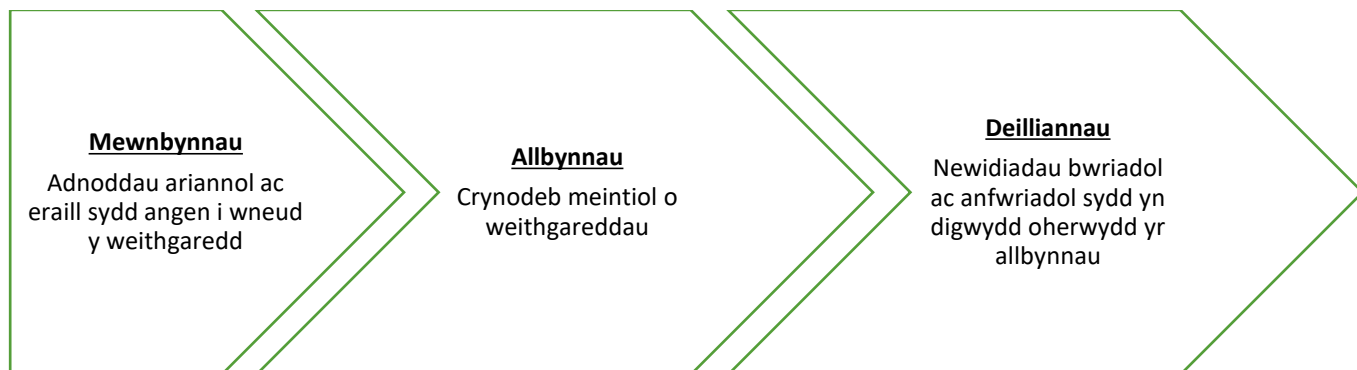
(Source: Social Value International)

Mae'r Egwyddorion Arweiniol yn sicrhau bod sut mae gwerth yn cael ei gyfrif yn parhau i fod yn hollbwysig. Er mwyn sicrhau bod dull cyson yn cael ei ddefnyddio, mae cadwyni newid yn cael eu llunio ar gyfer pob rhanddeiliad perthnasol gan egluro'r perthnasoedd achos-ac-effaith sy'n creu canlyniadau mesuradwy yn y pen draw. Mae'r cadwyni newid hyn yn creu'r Map Gwerth cyffredinol (wedi'i atodi ar wahân fel atodiad 1), ac mae'r straeon newid hyn yr

⁹ <https://www.socialvalueint.org/principles>

un mor bwysig â chanlyniad y dadansoddiad. Mewn gwirionedd, y ffordd orau o feddwl am SROI yw fel stori newid gyda thystiolaeth feintiol ac ansoddol ynghlwm wrthi. Mae Diagram 3 yn crynhoi'r gwahanol elfennau ar gyfer pob cadwyn newid sydd wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad SROI (cyn cyfrifo effaith y canlyniadau).

DIAGRAM 3 – THEORI O NEWID

Mae SROI yn ddull mesur canlyniadau, a dim ond pan fydd canlyniadau'n cael eu mesur y mae'n bosibl deall a yw newidiadau ystyrlon yn digwydd i randdeiliaid.

Fel y trafodir ar adeg y dadansoddiad, mae SROI hefyd yn ymgorffori egwyddorion cyfrifeg derbyniol fel gwrthffeithiol a phriodoli i fesur effaith derfynol gweithgareddau sy'n ganlyniad i bob gweithgaredd neu ymyrraeth. Yn bwysig, gall SROI gofnodi newidiadau cadarnhaol a negyddol, a lle bo'n briodol gellir rhagamcanu'r rhain ymlaen hefyd i adlewyrchu natur hirdymor rhai effeithiau.

Yn gyffredinol, gall SROI greu dealltwriaeth o werth gweithgareddau o'i gymharu â chostau eu creu. Nid yw wedi'i fwriadu i adlewyrchu gwerthoedd y farchnad, yn hytrach mae'n fodd i roi llais i'r rhanddeiliaid perthnasol a'r canlyniadau hynny sydd wedi cael eu hymylu neu eu hanwybyddu'n draddodiadol. Dim ond trwy fesur canlyniadau y mae sefydliadau'n gallu nid yn unig ddangos eu heffaith ond hefyd eu gwella'n bwysig. Mae hyn felly'n cryfhau atebolrwydd i'r rhai y maent yn gyfrifol iddynt, sef yn y trydydd sector yn y bôn y prif fuddiolwyr gwasanaethau.

4.0 Ymgysylltu gyda Rhanddeiliaid a'r Sgôp

Mae cynnwys rhanddeiliaid yn ofyniad sylfaenol ar gyfer SROI. Heb gyfranogiad rhanddeiliaid allweddol, nid oes unrhyw ddilysrwydd yn y canlyniadau – dim ond trwy ymgysylltu gweithredol y gallwn ddeall newidiadau gwirioneddol neu ragweledig yn eu bywydau. Dim ond wedyn y gall SROI rhoi gwerth ar y rhai sydd bwysicaf ac yn faterol.

Er mwyn sicrhau bod y dadansoddiad yn rhoi dadansoddiad gwir a theg, defnyddir y cysyniad o berthnasedd. Defnyddir y cysyniad hwn hefyd mewn cyfrifeg gonfensiynol ac mae'n golygu bod SROI yn rhoi ffocws ar randdeiliaid gyda deilliannau perthnasol, yn seiliedig ar ba mor berthynol ac arwyddocaol yr ydynt. Mae'r cyntaf yn nodi a yw canlyniad yn berthnasol i randdeiliaid, ac mae'r olaf yn nodi'r arwyddocâd sy'n ystyried dyfnder a graddfa'r newid, y gwerth cymharol a'r achosiaeth. Dylid ystyried canlyniadau perthnasol bob amser, ond os na chânt eu hystyried yn arwyddocaol yna mae angen eglurder ynghylch pam nad ydynt wedi'u cynnwys yn y dadansoddiad, ond dylid eu hystyried o hyd mewn dadansoddiad yn y dyfodol. I ddechrau, ar gyfer gwerthuso'r Hwb gan Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw, nodwyd ystod o randdeiliaid fel rhai a oedd naill ai'n effeithio ar, neu'n cael eu heffeithio gan y prosiect.

Mae Tabl 1 isod yn dangos y Cynllun Ymgysylltu â Rhanddeiliaid. Roedd gan y broses ymgysylltu â rhanddeiliaid hon dair prif nod:

1. Deall a rhagweld beth fyddai canlyniadau'r prosiect i ddechrau.
2. Yr ail gamau o ymgysylltu oedd deall beth oedd eisoes wedi newid o ganlyniad i'r gefnogaeth a'r prosiect.
3. Cynnwys rhanddeiliaid yn y broses o gynllunio darpariaeth yn y dyfodol a deall yr effaith bosibl y gellir ei chreu.

Yn wahanol i ddulliau meintiol, nid oes gan gyfweliadau ansoddol ddull ystadegol ar gyfer nodi'r nifer perthynol o gyfweliadau y mae'n rhaid eu cynnal. Felly, mae'n bwysig cynnal digon o gyfweliadau nes cyrraedd pwynt dirlawnder. Mae dirlawnder yn digwydd pan nad yw'r cyfweliadau bellach yn datgelu gwybodaeth newydd.

Table 1 – Cynllun Ymgysylltu gyda Rhanddeiliaid

Rhanddeiliaid	Beth yr ydym yn tybio sydd yn newid iddynt?	Maint y grŵp?	Risg o bias	Sut i sicrhau bod cynrychiolaeth teg o'r grŵp	Sut ydym yn cynllunio i ymgysylltu gyda hwy?	Cyfanswm ymgysylltwyd gyda hwy
Hwb Buddiolwyr presennol	Llai ynysig Gwell llesiant meddyliol a chorfforol Gwell synnwyr o gymuned	50	Risg o gynnwys yr ochr positif yn unig	Mynychu'r sesiynau galw mewn ar dri achlysur	Sgyrsiau unigol a grŵp yn ystod y clwb galw heibio a chinio a chyda sgwrsiwr Knitter Natter. Arolwg wedi'u hanfon at bawb – rhai wedi'u gwneud wyneb yn wyneb i leihau rhwystrau.	Cyfweld 23 buddiolwyr. Ymateb arolwg gan 25
Gwirfoddolwyr	Llai ynysig Gwell synnwyr o bwrpas a chymuned	8	Fel uchod	Fel uchod	Fel uchod	3 cyfweiliad ac arolwg gan 6.
Buddiolwyr - teuluoedd	Llai ynysig Teimlo yn rhan o gymuned Llai o straen a phryder		Risg o gynnwys yr ochr positif yn unig	Mynychu un grwp babanod	Grŵp ffocws	Grŵp ffocws gyda 9 mam ac arweinydd y sesiwn
Buddiolwyr - digartref	Mynediad i wasanaethau Cymorth emosiynol Cymorth mewn argyfwng	9	Bias partneriaid o bosib		Oherwydd sensitifrwydd a natur ad hoc y gefnogaeth, maen nhw ar hyn o bryd yn dibynnu ar fewnbwn partneriaid ac ymchwil eilaidd.	Ymchwil eilaidd yn unig
Partneriaid	Gwell cydweithio Newid yn y galw Effaith ar darpariaeth	10	Risg eu bod nhw eisiau cefnogi'r prosiect ac amlygu newidiadau cadarnhaol hefyd.	Cyfweiliadau a hefyd edrych ar dystiolaeth a gasglwyd ar gyfer astudiaeth ddichonoldeb. Rhannu arolygon gyda'r	Cyfweiliad gyda 5 partner	5 cyfweiliad

			Hefyd, gallai lefel y cyfranogiad amrywio.	holl bartneriaid a cheisio cael ymateb traws-sector.		
--	--	--	---	---	--	--

Mae Tabl 2 yn tynnu sylw at bob rhanddeiliad allweddol, gan nodi canlyniadau perthnasol i'w cynnwys yn y dadansoddiad SROI yn seiliedig ar y cwmpas a'r trafodaethau cychwynnol.

Cynhaliwyd y cyfweiliadau yn y clybiau galw heibio a chinio ar ddau ddiwrnod ar wahân. Hysbyswyd y buddiolwyr am y cyfweiliadau cyn y dyddiad a rhoddwyd gwybodaeth iddynt am yr astudiaeth, y math o gwestiynau a fyddai'n cael eu gofyn, a sut y byddai eu gwybodaeth yn cael ei defnyddio. Gofynnwyd iddynt a oeddent am optio i mewn neu allan o'r sgysiau hyn ymlaen llaw. Ni wnaeth neb optio allan ac felly cynhaliwyd cyfweiliadau gyda sampl, ar ôl trafod gyda'r gwirfoddolwyr i sicrhau eu bod yn gynrychioliadol o'r gwahanol grwpiau oedran, rhyw, a materion ieuchyd. Dewiswyd rhai oedd yn byw ar eu pen eu hunain a'r rhai oedd yn byw gyda phartneriaid / teuluoedd hefyd.

Mae'r cwestiynau yn atodiad 4, er bod hyn yn rhoi strwythur rhydd i'r sgysiau.

Tabl 2 – Deilliannau Perthnasol Rhanddeiliaid

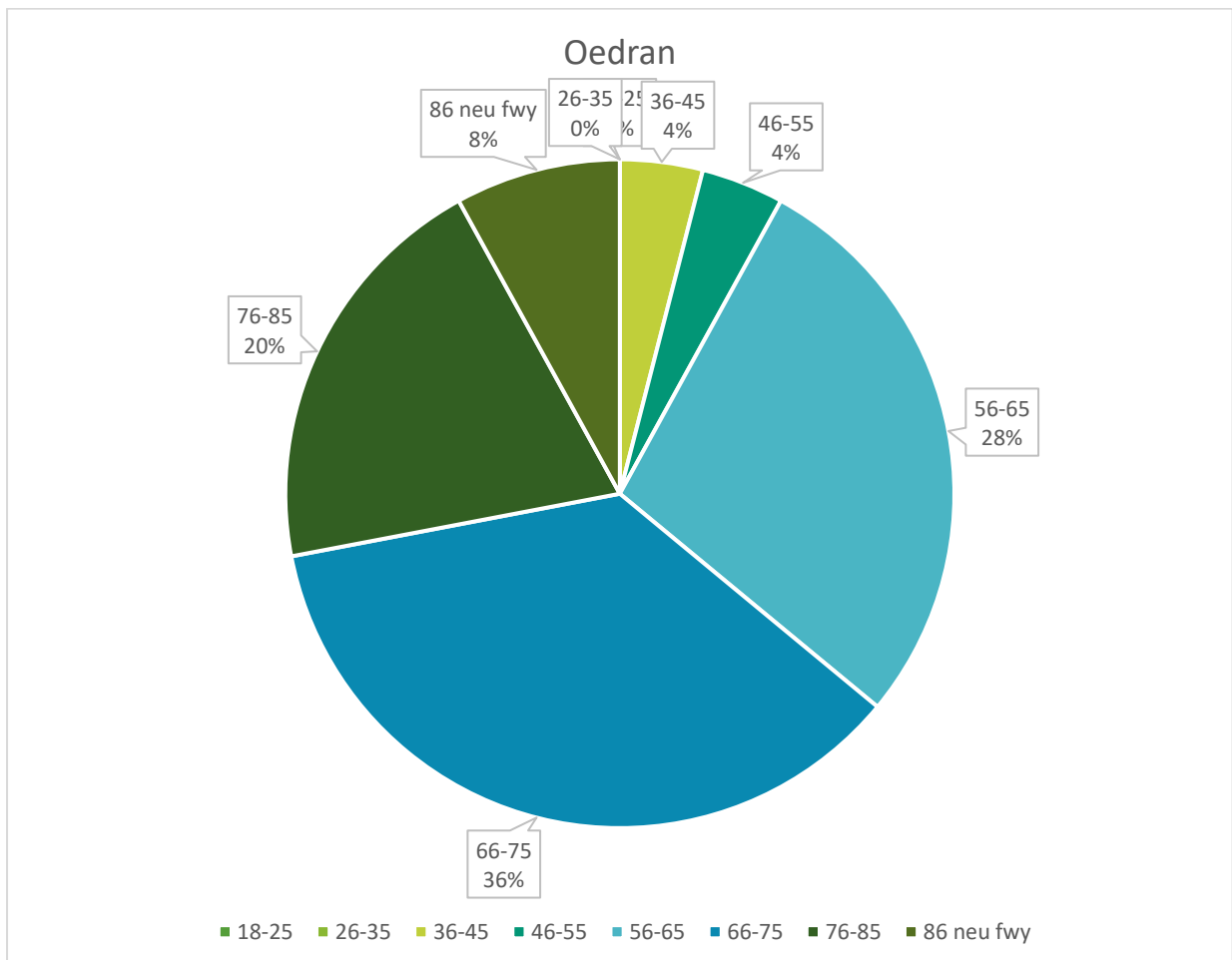
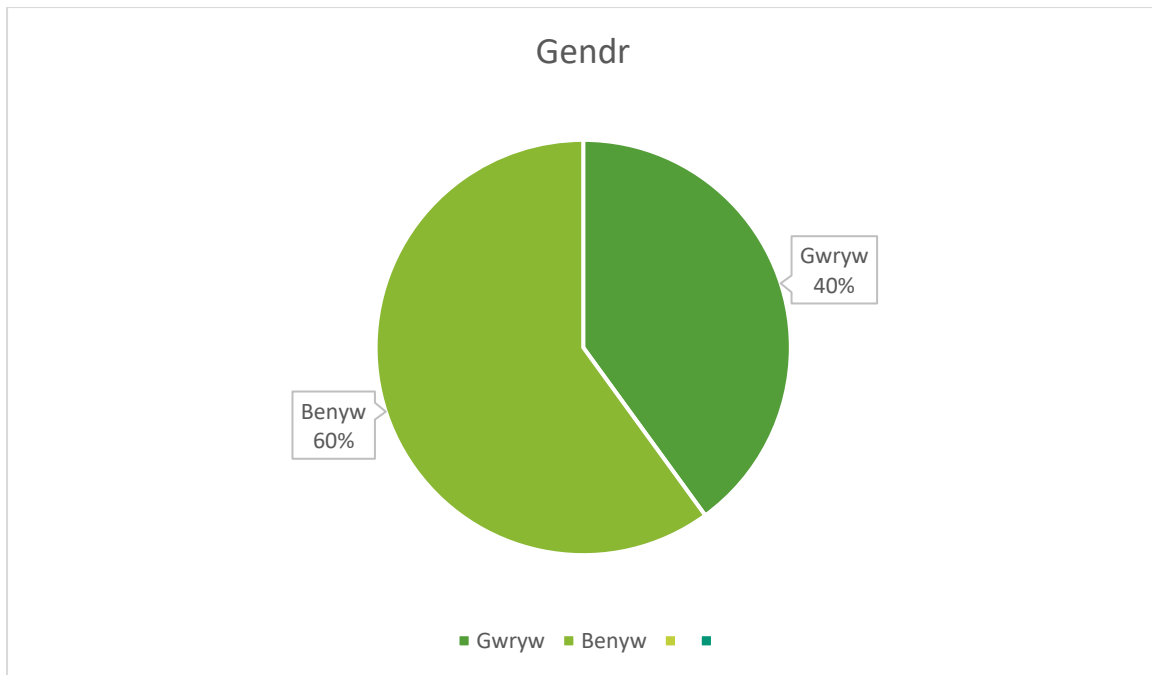
Rhanddeiliaid	Deilliannau Posib	Rheswm i'w cynnwys
Buddiolwyr	Llai o unigedd Lles meddyliol gwell Lles corfforol gwell Ymwybyddiaeth gynyddol o'r gefnogaeth sydd ar gael Mynediad gwell at wasanaethau	Maent yn un o brif fuddiolwyr y prosiect ac felly dylid cynnwys eu canlyniadau a'u gwerthoedd.
Gwirfoddolwyr	Llai o unigedd Gwell synnwyr o gymuned Gwell synnwyr o bwrpas	Maent yn un o brif fuddiolwyr y prosiect ac felly dylid cynnwys eu canlyniadau a'u gwerthoedd.
Y Gymuned ehangach – nad sydd yn mynychu ar hyn o bryd	Gwell synnwyr o gymuned Llai o unigedd	Nod y prosiect yw estyn allan a chefnogi mwy o bobl yn Abermaw gan gynnwys y rhai sy'n byw mewn Tlodi a digartref, yr henoed a theuluoedd. Bydd y grwpiau hyn yn cael eu hystyried.
Rhanddeiliaid Posib	Deilliannau posib	Rheswm dros waharddiad
Bwrdd Iechyd ac Awdurdod lleol	Llai o alw neu hyd yn oed mwy o alw pan fo'n briodol Cydwethio gwell â chymunedau	Ymgysylltwyd â phartneriaid i ddeall y canlyniadau iddyn nhw ond hefyd i helpu i geisio cadarnhad o ganlyniadau ar gyfer rhanddeiliaid eraill. Yn

		seiliedig ar drafodaethau, roedd yn berthynol yma a dylid ei fesur, fodd bynnag, gan fod presenoldeb cyfredol yn isel, byddai'r arwyddocâd yn isel ac felly ni fyddai'n cael ei fesur yn y dadansoddiad hwn.
Partneriaid	Cyfleoedd gwell i gael mynediad at fuddiolwyr y gallant eu cefnogi a sicrhau cyrhaeddiad ehangach	Roedd hwn yn ganlyniad perthynol, ond yn ystod trafodaethau, ystyriwyd y byddai'r gyfradd gwrthffeithiol a phriodoli yn uchel. Mae'r partneriaid yn gweithio gyda gwahanol sefydliadau ledled y sir, ac er bod eu mewnbwn yn bwysig (trafodir yn ddiweddarach) ni chawsant eu mesur ond dylid eu hystyried yn y dyfodol. Roedd eu cyfraniad yn fwy i wirio canlyniadau i eraill yn y dadansoddiad hwn yn ogystal â'r newidiadau a ragwelwyd.

4.1 Is-grwpiau posib

Mae'n bwysig cydnabod nad yw pob unigolyn yr un peth ac nad yw pob cymuned na grŵp yr un peth. Gall deall bod gan wahanol nodweddion effaith ar y data ein helpu i reoli a llywio gwneud penderfyniadau. Felly, ystyriwyd gwahanol ganlyniadau yn seiliedig ar ryw a grŵp oedran.

Mae'r canlyniadau isod yn dangos dadansoddiad o'r rhai a ymatebodd i'r arolwg.

Ar ôl nodi'r canlyniadau perthnasol ar gyfer y gwahanol randdeiliaid i'w dadansoddi a datblygu damcaniaeth newid, cynhaliwyd rhai sesiynau gwirio cychwynnol gyda'r gwirfoddolwyr a'r buddiolwyr cyn symud ymlaen i fesur data meintiol.

COMMUNITY SUPPORT AND WELLBEING THROUGH THE BARMOUTH OASIS DROP-IN

The drop-in and lunch club at the Barmouth Oasis Community Centre operates every Monday and Thursday throughout the year, providing a welcoming space for individuals to socialise, access refreshments, and receive occasional advice from visiting services such as Citizens Advice and local energy support teams.

OUTCOMES

- Improved mental well-being
- Reduced isolation
- Improved sense of community
- Improved sense of value and purpose supporting others

"You can see how important we feel this place is to us and the wider community "

CASE STUDY

Husband and Wife has been attending the drop-in since 2018. The husband has Early onset dementia and Posterior Cortical Atrophy variant and is now in the advanced stages with mobility issues and is functionally blind.

Being able to attend the sessions has given them both an opportunity over the years to socialise and as he progressed the group members were also assisting in his care and one member has become his personal assistant and companion which developed from the group. For this member, he also explained how it's been a positive influence in his life and given him a sense of purpose and improved his own mental health which he's struggled with. Over the years, they've been able to advice and inform other members of the group about dementia diagnosis. The wife is a trained and qualified multi faith chaplain and by volunteering her own time also she has been able to support others which gives her "a sense of value to the community and helps with my mental health."

They explained how the sessions has helped with the fight in his decline, something his psychiatrist has confirmed as the stimulation and interactions has given him something to look forwards to and keeping the brain active. The whole group tries to include him and this has given them a wonderful sense of community.

As he has declined over the years, coming to the center offers some respite to them both as the are able to socialise and accept others support for a few hours.

5.0 Mewnbynnau

Yn Enillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad, mae mewnbynnau'n cyfeirio at werth ariannol buddsoddiad. Mae rhai mewnbynnau'n ariannol, tra nad yw eraill - lle bo'n bosibl, mae mewnbynnau'n cael eu moneteiddio. I'r rhai nad oes pris marchnad clir eisoes wedi'i sefydlu, rydym yn defnyddio gwahanol dechnegau gwerthuso i amcangyfrif faint mae buddsoddiadau anariannol gan wahanol randdeiliaid yn werth mewn termau ariannol.

5.1 Mewnbynnau - Buddiolwyr

I'r rhai sy'n mynychu'r clwb galw heibio a chinio ar ddydd Llun a dydd Iau, nid oes angen cyfraniad ariannol yn ystod misoedd y gaeaf. Fodd bynnag, yn ystod misoedd yr haf, mae'r mynychwyr yn cyfrannu £1.25 y sesiwn i helpu i sicrhau parhad y gwasanaeth ac i dalu costau. Mae'r cyfraniad hwn yn cynnwys diodydd, byrbrydau, yn ogystal â chinio cawl a brechdan gyda phwdin (yn y gaeaf).

Yr unig gost bosibl arall i'r mynychwyr yw teithio. Fodd bynnag, mae'r mwyafrif yn byw yn Abermaw, ac er bod rhai'n teithio o bentrefi cyfagos, nid yw costau teithio fel arfer wedi'u cynnwys.

Nododd llawer o'r mynychwyr eu bod wedi clywed am y sesiynau ar lafar gwlad i ddechrau. Disgrifiodd rhai deimlo'n nerfus neu'n bryderus wrth fynychu gyntaf, ond eglurasant fod yr awyrgylch croesawgar wedi eu helpu'n gyflym i deimlo'n fwy cyfforddus gyda phob ymweliad.

Er nad yw pob cyfranogwr yn wirfoddolwr ffurfiol, mae llawer yn cefnogi ei gilydd trwy rannu profiadau a chynnig cyngor—er enghraifft, ar gael cymorth mynediad ar gyfer amrywiol weithgareddau. Yn ogystal, mae cyngor arbenigol ar gael yn ystod sesiynau, megis canllawiau ynni gan Gyngor Gwynedd a chymorth ariannol gan Gyngor ar Bopeth Gwynedd. Mae cael mynediad at y gwasanaethau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i fynychwyr ymddiried yn staff gyda gwybodaeth bersonol i sicrhau bod cyngor priodol yn cael ei roi a bod canlyniadau cadarnhaol yn cael eu cyflawni.

Mae niferoedd y mynychwyr yn amrywio yn dibynnu ar yr adeg o'r flwyddyn a'r tywydd. I gyfrifo cyfraniadau ariannol, mae cyfartaledd o 45 o brydau bwyd yr wythnos ar draws y ddwy sesiwn wedi'u cynnwys. Er y gall nifer y prydau bwyd amrywio, nid oedd cyfanswm y prydau bwyd ar gael. Gan mai dim ond yn ystod misoedd yr haf y cesglir cyfraniadau ar hyn o bryd, dyma'r cyfrifiad:

25	wythnos	×	45	pryd	=	1,125	pryd
----	---------	---	----	------	---	-------	------

$1,125 \text{ pryd} \times £1.25 = \textbf{£1,406.25}$

Gyda chyflwyniad cyfleusterau newydd, y nod yw cynyddu mynediad ac ehangu'r manteision a gynigir gan yr Hwb. Rhagwelir y bydd cyfranogiad yn cynyddu 20% i ddechrau, sy'n cyfateb i 9 pryd ychwanegol yr wythnos. Mae'r pris hefyd wedi cynyddu i £1.50 y pryd. Gan ddefnyddio'r un cyfrifiad, byddai'r cyfraniad haf rhagamcanol yn £2,025 yn yr ail flwyddyn.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae naw unigolyn sy'n profi digartrefedd neu argyfwng wedi mynychu'r ganolfan i geisio cymorth. I lawer, gall gofyn am gymorth fod yn anodd. Efallai y bydd angen cymorth cyffredinol, pecynnau bwyd, dillad, neu fynediad at gyfleusterau arnynt. Gyda chegin a chyfleusterau golchi newydd yn cael eu hychwanegu, disgwylir y bydd mwy o bobl yn mynychu. Ni fydd angen unrhyw gyfraniad ariannol i gael mynediad at y gwasanaethau hyn.

Ar gyfer sesiynau eraill sydd wedi dechrau neu sydd wedi'u cynllunio i ddechrau yn yr ail flwyddyn, bydd y mewnbynnau'n amrywio. Un enghraifft yw grŵp babanod Abermaw, nad oes angen unrhyw gyfraniad ariannol arno gan fod y cyfleuster a'r te a'r coffi yn cael eu darparu am ddim. Fodd bynnag, fel gyda gweithgareddau eraill, efallai y bydd rhai unigolion yn teimlo'n bryderus i ddechrau ynglŷn â mynychu.

Bydd grwpiau cymunedol newydd eraill yn gwneud cyfraniad ariannol at logi y cyfleusterau.

5.2 Gwirfoddolwyr

Mae wyth gwirfoddolwr gweithgar iawn sy'n cyfrannu eu hamser a'u sgiliau bob wythnos. Mae eu horiau'n amrywio rhwng 4 ac 8 awr yr wythnos fesul gwirfoddolwr, gyda chwpl o unigolion yn cyfrannu llawer mwy o amser.

Mae eu empathi a'u caredigrwydd i gefnogi pawb sy'n mynychu gydag anghenion amrywiol yn fewnbwn pwysig. Mae gan rai o'r buddiolwyr anghenion amrywiol gan gynnwys anabledd dysgu ac anghenion iechyd meddwl cymhleth amrywiol. Mae hyn yn gofyn am sgil a dealltwriaeth i sicrhau'r gefnogaeth gywir. Ar wythnos gyffredin byddant yn cyfrannu 52 awr rhyngddynt. Mae'r ganolfan yn cau ar gyfer gwyliau fel y Nadolig ac wythnos achlysurol o fewn y flwyddyn ac wrth gwrs bydd y gwirfoddolwyr yn cymryd rhai gwyliau hefyd. Felly mae'r cyfrifiad yn ystyried 46 wythnos y flwyddyn wedi'i luosi â 52 awr yr wythnos.

Defnyddiwyd y cyflog byw fel procsi ariannol. Y cyflog byw yn ystod 2025-2026 oedd £12.21¹⁰.

46 wythnos x 52 awr = 2,392 awr = £29,206.32.

Am yr ail flwyddyn mae'r cyflog byw ychydig yn uwch, sef £12.71 yr awr. Y nod yw recriwtio mwy o wirfoddolwyr o fewn yr ail flwyddyn gyda'r targed o ddyblu nifer y gwirfoddolwyr. Rhagwelir y bydd dau wirfoddolwr arall yn cael eu recriwtio i ddechrau a fydd yn gwirfoddoli 4 awr yr un, sy'n dod â chyfanswm yr oriau wythnosol i 60 awr.

46 wythnos x 60 awr = 2,760 awr x £12.71 = £35,079.60

Cyfanswm gwerth oriau gwirfoddolwyr = £64,285.92

5.3 Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw

Mae'r dadansoddiad gwerth cymdeithasol hwn yn canolbwyntio ar gyfraniadau'r gweithgareddau dydd yn ystod 2025-2026 yn unig ac yn rhagweld effaith y gweithgareddau newydd gan ddefnyddio'r cyfleusterau newydd yn 2026-2027.

¹⁰ [National Minimum Wage and National Living Wage rates - GOV.UK](https://gov.uk/national-minimum-wage-rates)

Derbyniasant £84,845 o grant SPF trwy Mantell Gwynedd i gefnogi'r prosiect. Bydd y cyllid hwn yn cyfrannu at adeiladu ystafell gymunedol gorfforol, gan gynnwys gosod systemau trydanol a phlymio hanfodol. Mae'r gwaith hefyd yn cynnwys adeiladu cyfleusterau toiled (gan gynnwys toiled hygyrch i bobl anabl), ystafell gawod i'w defnyddio gan unigolion digartref, a darparu peiriant golchi a sychwr fel y gall defnyddwyr olchi eu dillad. Yn ogystal, bydd y lle yn cynnig mynediad at gyfleusterau gwefru ffonau. Fel rhan o'r gwaith, roedd angen tynnu asbestos hefyd.

Cyfanswm cost y prosiect yw £140,000. Sicrhawyd y cyllid sy'n weddill drwy grant gan Sefydliad y Gweithwyr Cloth, ochr yn ochr â chronfeydd nas gwariwyd o'r blaen o grant Llywodraeth Cymru a oedd wedi'i ddyrannu'n wreiddiol i Gam 1 y prosiect. Cyllid i wella'r adeilad oedd Cam 1, a oedd yn cynnwys gwaith ar y to, a ffenestri a drysau newydd.

Fel arfer, gyda gwariant cyfalaf, byddem yn dibrisio'r ffigur, fodd bynnag, gan mai'r cwmplas yw gwerthuso effaith y grant, mae'n briodol cynnwys y cyfraniad yma ar gyfer y flwyddyn gyntaf felly bydd yr £84,845 yn cael ei gynnwys ym mlwyddyn 1. Bydd hyn yn cael ei gynnwys yn y tabl isod o dan Mantell Gwynedd.

Mae costau cyfredol ar gyfer blwyddyn un yn cynnwys y £3,420 i redeg y clwb cinio yn ystod misoedd y gaeaf sy'n grant o grant Croeso Cynnes a ddosberthir drwy'r awdurdod lleol. Nid oes unrhyw gostau cyflog ar gyfer eu gweithgareddau dydd gan fod y cyfan yn cael ei drefnu drwy amser gwirfoddolwyr, fodd bynnag, derbyniodd yr Hwb ffi gydlyn o £15,000 i dalu am y lle rhent a'r costau cyffredinol. Gan y bydd yr Hwb yn ymestyn i gynnwys gweithgareddau yn yr ardal newydd yn ogystal ag yn yr ystafell bresennol a chyda chost ychwanegol rhedeg y cyfleusterau fel y peiriant golchi, ychwanegir 25% ychwanegol i ragweld y costau ar gyfer ail flwyddyn y prosiect.

5.4 Partneriaid

Mae amryw o bartneriaid sy'n defnyddio'r cyfleuster i sicrhau mynediad at bobl a allai elwa o gymorth fel Cyngor ar Bopeth, Cyngorwyr Ynni ac yn fwy diweddar cymorth wedi'i dargedu i deuluoedd trwy'r tîm Ymwelwyr Iechyd. Mae'r partneriaid hyn yn cyfrannu eu hamser ac, oherwydd bod llawer o'r buddiolwyr wedi nodi'r canlyniadau sy'n gysylltiedig â gallu cael mynediad at wasanaethau, yna dylid cynnwys cyfraniad ariannol am eu hamser. Mae'r tri phrif gyfrannwr presennol i'r Hwb yn mynychu'r ganolfan unwaith y mis am 3 awr. Mae'r gweithwyr medrus yn darparu cyngor arbenigol ar faterion fel lleihau biliau ynni, cyngor ar fudd-daliadau a chymorth grantiau. Bydd y cyflog yn amrywio yn dibynnu ar y sector gan fod rhai yn statudol ac eraill yn gweithio i elusen. I chwilio am brocsi ariannol priodol, ystyrir cyflog y rhai mewn rolau cynghori profiadol ac mae'r cyflog yn amrywio o £28,000 i £36,000 y flwyddyn. Gan gymryd y gyfradd isaf o £28,000, gellir cymhwyso cyfradd fesul awr o £14.35 yn seiliedig ar 37.5 awr yr wythnos. Yn ogystal, dylid ystyried y costau i'r sefydliad fel teithio ac felly defnyddir cyfradd fesul awr o £20. Rhoddir cyfanswm o 9 awr i'r Hwb rhwng y tri sefydliad allweddol.

9 awr x 12 mis = 108 awr x £20 = £2,160

Yn y cyfleusterau newydd, gobeithir y bydd rhywfaint o ddefnydd preifat yn digwydd a gwneud cyfraniad ariannol ond nid oes unrhyw fanylion ar gael ar hyn o bryd. Mae rhai gweithgareddau a fydd yn dechrau yn yr ail flwyddyn yn cynnwys sesiwn te prynhawn i'r henoed yn y gymuned, grŵp adfer i'r rhai sydd wedi bod yn dioddef o gamddefnyddio sylweddau, gweithgareddau ieuencid a mwy o ddefnydd ar gyfer y cyfleusterau ar gyfer y digartref y gellir eu cyfeirio trwy'r gwasanaeth galw heibio neu drwy'r Banc Bwyd sydd wedi'i leoli ar yr un llawr.

Cyfanswm mewnbynnau ariannol

Cyfrifwyd bod cyfanswm y mewnbynnau ar gyfer y prosiect dros y cyfnod cyfan o 24 mis yn £197,989.67 a grëwyd gan fewnbynnau ariannol ac anariannol gan yr ystod o randdeiliaid uchod. Dangosir y dadansoddiad hwn yn nhabl 3 isod:

Tabl 3 – Cyfanswm mewnbynnau

	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2	Cyfanswm
Buddiolwyr	£1,406.25	£1,687.50	£3,093.75
Gwirfoddolwyr	£29,206.32	£35,079.60	£64,285.92
Grwp Oasis Cymunedol Bermo	£18,420	£23,025	£41,445
Mantell Gwynedd	£84,845		£84,845
Partneriaid	£2,160	£2,160	£4,320
Cyfanswm y flwyddyn	£135,677.57	£61,952.10	£197,989.67

6.0 Allbynnau, Deilliannau a Thystiolaeth

6.1 Allbynnau

Allbynnau yw crynodeb meintiol o weithgareddau. Yr allbynnau uniongyrchol yw nifer y grwpiau sy'n ffurfio gweithgareddau Hwb Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw:

Blwyddyn 1

50 o unigolion / buddiolwyr wedi'u cefnogi drwy'r clwb galw heibio, clwb cinio a Knitter Natters

Ar gyfartaledd, gweinir 45 o brydau bwyd yr wythnos

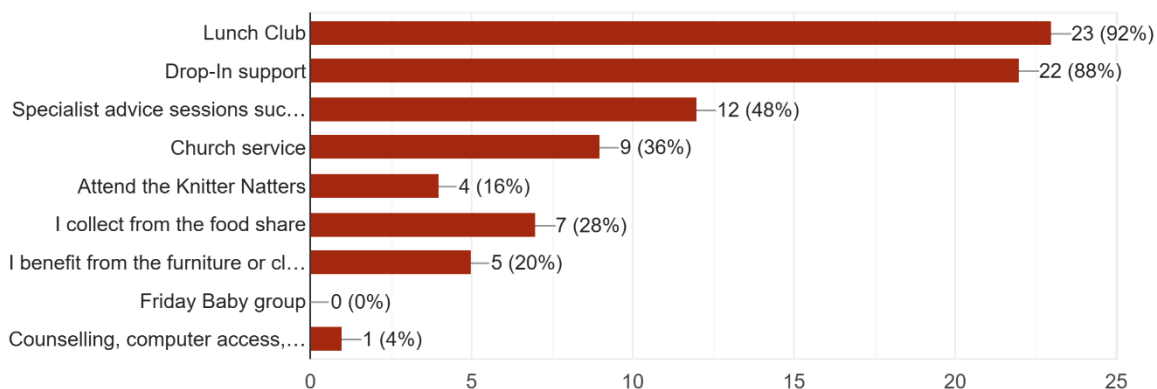
9 o unigolion / buddiolwyr digartref wedi'u cefnogi

10 o rieni wedi'u cefnogi yn y grŵp babanod

Mae'r graff isod yn dangos y gwahanol weithgareddau y mae pobl yn mynychu yn seiliedig ar ganlyniadau'r arolwg.

If you selected yes above, can you please select all the activities that you currently attend.

25 responses

Blwyddyn 2

Yn y cais, nodwyd bod gan yr Hwb, gyda'i gyfleusterau gwell, y capasiti i gefnogi hyd at 200 o bobl y mis. Mae'r lle estynedig eisoes yn galluogi darpariaeth newydd, gan gynnwys sefydlu grŵp babanod—y cyntaf yn Abermaw ers deng mlynedd. Mae'r grŵp yn denu cyfartaledd o 8–10 o rieni bob dydd Gwener, gan ddarparu cyfleoedd ar gyfer cefnogaeth gan gymheiriaid, mynediad at gyngor iechyd (gan gynnwys canllawiau cymorth cyntaf), a gwasanaethau pwysu babanod.

Mae Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw yn parhau i weithio mewn partneriaeth â'r banc bwyd lleol i ddarparu eitemau hanfodol fel clytiau, pethau ymolchi, a chynhyrchion glanweithiol. Yn ogystal, mae cynllun rhoi dillad, gan gynnwys gwisgoedd ysgol, yn sicrhau y gall unigolion a theuluoedd gael mynediad at ddillad ail-law o ansawdd da heb unrhyw gost.

Mae gweithgareddau presennol Hwb yn bennaf yn cefnogi unigolion sy'n profi heriau iechyd meddwl, gan gynnwys y rhai sy'n byw ag anableddau dysgu, dementia, a chyflyrau fel iselder,

pryder, ac anhwylder deubegwn. Mae'r ddarpariaeth graidd hon yn parhau i fod yn hanfodol. Fodd bynnag, mae'r cyfleusterau newydd yn galluogi rhaglen ehangach a mwy cynhwysol o weithgareddau, wedi'u cynllunio i gyrraedd trawsdoriad ehangach o'r gymuned. Er enghraifft, mae sesiynau te prynhawn wedi'u cynllunio ar gyfer pobl hŷn yn anelu at leihau unigedd cymdeithasol a chryfhau cysylltiadau cymunedol.

Mae cynnwys cegin gymunedol, pwyntiau gwefru, a chyfleusterau golchi yn gwella cefnogaeth yn sylweddol i unigolion sy'n profi digartrefedd neu galedi ariannol. Darperir y gwasanaethau hyn am ddim, gan ddileu rhwystrau i fynediad. Mae'r ganolfan eisoes yn gweld galw cynyddol, gyda mwy o unigolion yn galw heibio i geisio cefnogaeth. Trwy bartneriaethau cryfach a hyrwyddo parhaus, rhagwelir y bydd ymgysylltiad yn parhau i dyfu.

Mae'r cyfleusterau gwell hefyd yn creu cyfleoedd ar gyfer darpariaeth arbenigol ychwanegol. Er enghraifft, bydd grŵp adferiad a lansiwyd ym mis Ebrill 2026 yn darparu cefnogaeth dargedig i unigolion yr effeithir arnynt gan gamddefnyddio sylweddau, gan ymestyn ymhellach effaith yr Hwb o fewn y gymuned.

Er mwyn osgoi gor-hawlio, mae'r map gwerth yn cynnwys 20% o fuddiolwyr ychwanegol yn yr ail flwyddyn sef 40 o bobl. Hefyd mae 2 wirfoddolwr newydd ychwanegol wedi'u cynnwys.

Yn ystod 2025-2026, cefnogwyd 9 unigolyn a adnabwyd fel digartref. Defnyddiwyd y ffigur hwn i ragweld gwerth ar gyfer y flwyddyn nesaf gan ddefnyddio'r cyfleusterau newydd.

6.2 Deilliannau a Dangosyddion

Fel y nodwyd, dim ond drwy fesur canlyniadau y gallwn fod yn sicr bod gweithgareddau'n effeithiol i'r rhai sydd bwysicaf i'r prosiect hwn. Mae'r adran hon o'r adroddiad yn tynnu sylw at y canlyniadau a brofwyd ar gyfer pob rhanddeiliad yr effeithiwyd arnynt yn sylweddol ac mae hefyd yn archwilio'r canlyniadau hynny sy'n cynrychioli pwyntiau terfyn yng nghadwyni newid pob rhanddeiliad (ac felly maent wedi'u cynnwys ar y Map Gwerth yn Atodiad 1). Mae nodi canlyniadau wedi'u diffinio'n dda yn hanfodol wrth ddeall beth sydd wedi newid o ganlyniad i weithgareddau, ond nid yw bob amser yn dasg hawdd nodi'r cysylltiadau achosol rhwng y gwahanol randdeiliaid a'u canlyniadau. Crëwyd Theori o Newid yn seiliedig ar yr ymgysylltiad â'r gwahanol randdeiliaid. Gellir gweld hyn yn Atodiad 2 a 3.

Cynhaliwyd dadansoddiad o'r data ansoddol i sefydlu pa ganlyniadau a brofwyd gan bob un o'r grwpiau rhanddeiliaid a pha rai oedd yn berthunol i'w cynnwys yn y dadansoddiad hwn. Dyma'r sgrin gyntaf i nodi deilliannau perthnasol y dylid eu mesur a'u rheoli. Gwnaed y broses hon gyda buddiolwyr yr Hwb, y gwirfoddolwyr a'r partneriaid a helpodd i sicrhau mor berthynol yw'r deilliannau i'w cynnwys. Isod mae mwy o fanylion am y gadwyn newid a ddatblygodd o ymgysylltiad rhanddeiliaid ac a ddylanwadodd ar y mesurau. Yr ail ran o nodi deilliannau perthnasol yw edrych ar arwyddocâd a ystyriodd raddfa a dyfnder y newid, y pwysigrwydd cymharol a'r achosiaeth a fydd yn cael eu trafod yn y penodau nesaf. Ar hyn o bryd nid oedd unrhyw fesurau ar waith i nodi'r newid ac felly roedd angen ystyried nodi'r llinell sylfaen a'r newid a bydd y rheini'n cael eu trafod isod.

Ystyriwyd rhannu'r rhanddeiliaid yn seiliedig ar y gwahanol ganlyniadau. Roedd patrwm cyson ymhlith y buddiolwyr a'r gwirfoddolwyr ac felly ni nodwyd unrhyw segmentau. Roedd y canlyniadau'n eithaf cyson ar draws pob grŵp wrth edrych ar ryw ac oedran. Roedd mwyafrif y

bobl a gymerodd ran dros 50 oed neu'n hŷn. Argymhellir bod gwerthusiad yn y dyfodol yn edrych yn ofalus ar y data gan obeithio y bydd mwy o aelodau'r gymuned yn dechrau defnyddio'r ganolfan fel pobl hŷn, teuluoedd, a'r rhai ag anghenion cymorth amrywiol. Bydd hyn yn helpu i sicrhau bod yr adnoddau'n cael eu dyrannu i sicrhau'r effaith orau bosibl i'r buddiolwyr ond hefyd gall y mewnwelediadau o'r data helpu cynllunio mewnol i wneud y mwyaf o'r effaith a sicrhau bod y gwasanaeth yn canolbwyntio ar yr hyn sydd bwysicaf i'w rhanddeiliaid ac nid yn cael ei arwain gan dargedau a osodwyd yn allanol.

6.2.1 Buddiolwyr yr Hwb Cymunedol

Yn ystod yr ymweliad cyntaf, cynhaliwyd amryw o gyfweiliadau gyda'r rhai a fynychodd y sesiynau galw heibio, Knitter Natters a'r clwb cinio. Mynychodd rhai'r Eglwys hefyd a gynigiodd lawer o ganlyniadau tebyg, fodd bynnag, i'r rhai nad oeddent yn mynychu, eglurasant nad oeddent wedi cael eu gwneud i deimlo'n wahanol nac ychwaith fod unrhyw bwysau i fynychu unrhyw un o weithgareddau'r eglwys.

Nod y dadansoddiad hwn oedd nodi'r gwahaniaeth yr oedd yr Hwb wedi'i gynnig i aelodau'r grwpiau a'u gwirfoddolwyr, ond hefyd i helpu i ddeall y canlyniadau i gyfranogwyr eraill yn y dyfodol.

Y pwyntiau a godwyd yma oedd:

- Cael rhywbeth i edrych ymlaen ato bob wythnos
- Gwybod bod rhywun yn gofalu amdanoch chi
- Cael rhwydwaith cymorth
- Teimlo'n llai unig ac ynysig
- Cymorth i ymdopi â cholled
- Creu cyfeillgarwch
- Ymdopi ag amrywiol gyflyrau iechyd meddwl
- Gwneud cysylltiadau
- Mynediad at wasanaethau proffesiynol
- Profiadau / cyngor a rennir
- Hyder cyffredinol gwell
- Mynediad at bryd o fwyd cynnes
- Rheswm i adael y tŷ a cherdded

Yna trefnwyd y rhain yn ganlyniadau tymor byr, canolig a hir. Cynhaliwyd trafodaethau pellach mewn amrywiol sesiynau eraill yn ogystal â thrafodaethau gyda phartneriaid. Gellir gweld theori o newid yn atodiad 2 a thrafodir y deilliannau wedi'u diffinio'n dda isod ar gyfer y grwpiau.

Fel y gwelir yn atodiad 4, gofynnwyd iddynt yn benodol am unrhyw newidiadau negyddol ac yn ystod y trafodaethau ansoddol ni nodwyd unrhyw rai. Gofynnwyd hyn eto yn yr arolwg a thrafodir y canlyniadau yn ddiweddarach yn yr adroddiad.

Ystyriwyd dadansoddi data meintiol a thrwy drafodaethau gyda'r buddiolwyr a'r gwirfoddolwyr ystyriwyd bod arolwg yn briodol.

Mae'r tabl isod yn cyflwyno'r canlyniadau ar gyfer pob deilliant, gan ddangos cyfran yr ymatebwyr a adroddodd am unrhyw newid a maint y newid hwnnw.

Gan nad oedd data sylfaenol ar gael, defnyddiwyd graddfa newid ôl-weithredol. Er mwyn osgoi gor-hawlio, troswyd yr ymatebion yn werthoedd canrannol, gydag amcangyfrifon canolbwynt yn cael eu cymhwyso i bob categori, fel yr amlinellir isod.

Ar gyfer pob deilliant, roeddent yn dewis un o'r canlynol:

- Dim yn berthnasol
- Dim newid (0%)
- Ychydig o newid (12.5%)
- Ambell newid (37.5%)
- Eithaf dipyn o newid (62.5%)
- Llawer o newid (87.5%)

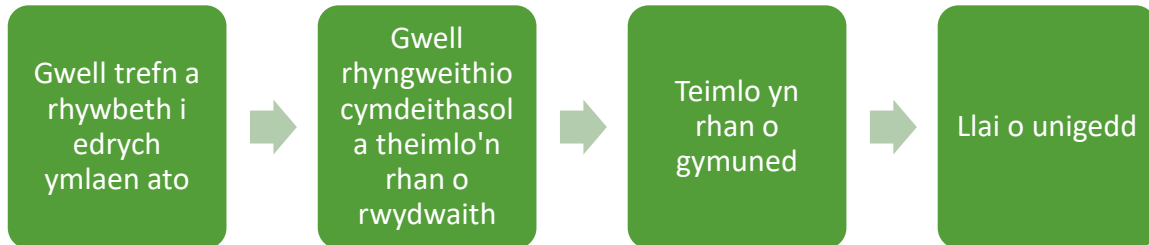
I nodi unrhyw newid roedd angen iddynt ateb 'ychydig o newid' neu fwy ac yna cymerwyd y sgôr gyfartalog i roi'r pellter a deithiwyd. Mae'r arolwg ar gael yn atodiad 5.

Tabl 4 – Deilliannau ar gyfer buddiolwyr yr Hwb

Deilliant	Canran yn profi unrhyw newid	Pellter a deithiwyd*
Mae gennyf rhywbeth i edrych ymlaen amdano	92%	69%
Rwy'n teimlo yn rhan o gymuned	89%	82%
Rwyf yn gwybod mwy am gymorth sydd ar gael i mi	84%	83%
Mae gennyf well fynediad at wasanaethau	84%	84%
Rwy'n teimlo yn llai pryderus, o dan straen a / neu isel	84%	78%
Rwyf wedi gwneud ffrindiau newydd	89%	84%
Dwi'n teimlo yn llai unig ac ynysig	89%	90%
Mae wedi helpu fy iechyd corfforol	84%	65%
Mae gennyf well synnwyr o bwrpas	89%	76%

* Mae pellter a deithiwyd yn mesur maint neu raddfa'r newid a brofir gan randdeiliad yn dilyn ymyrraeth. Mae'n cofnodi pa mor bell y mae unigolyn wedi symud ymlaen o'i fan cychwyn, yn hytrach na dim ond a yw deilliant wedi digwydd.

Deilliant 1 - Mae gwell trefn a rhywbeth i edrych ymlaen ato yn arwain at gael rhwydwaith cymorth a chyfeillgarwch a theimlo'n rhan o gymuned ac yn lleihau unigedd

Tynnwyd sylw at bwysigrwydd cael trefn arferol a rhywbeth i edrych ymlaen ato drwy'r rhan fwyaf o'r sgysiau a gynhaliwyd yn ystod y camau ansoddol. Esboniodd rhai buddiolwyr eu bod wedi teimlo'n ynysig iawn o'r blaen a bod ychydig iawn o opsiynau iddynt ymgysylltu â gwasanaethau.

Roedd rhai o'r cyfranogwyr wedi profi profedigaeth ac felly gwelwyd bod gallu dod i le a oedd yn teimlo'n ddiogel ond hefyd lle gallant rannu profiadau a chael "dealltwriaeth gyffredin o alar" yn werthfawr iawn.

"My father has started to come. He has always been 'socially anxious', but feels that this is a safe space to just sit and listen, instead of being on his own at home."

"I enjoy attending the sessions and I feel so much better knowing they are here"

"I look forward to this every week and it is the only thing really in my calendar. I'm so thankful to them."

"I felt very alone and now I feel part of something special"

Tynnwyd sylw at yr ymdeimlad o gymuned a chefnogaeth ond fe'i gwelwyd hefyd wrth i'r holl fynychwyr gael eu croesawu a'u cyfarch a'u gwneud i deimlo'n hamddenol ac yn gartrefol gan y gwirfoddolwyr, ond hefyd gan ei gilydd. Roedd rhai wedi creu cyfeillgarwch y tu allan i'r grŵp ac felly roeddent yn gallu cwrdd ar adegau eraill yn ystod yr wythnos, ond hefyd helpu ei gilydd o fewn y gymuned.

Esboniodd un cyfranogwr sut yr oeddent wedi cael trafferth gyda'u hiechyd meddwl ers blynddoedd lawer a gorfod rhoi'r gorau i gyflogaeth yn ifanc. Roedd dod i'r ganolfan ddwywaith yr wythnos wedi eu helpu gyda theimlad o gymuned ond hefyd ymdeimlad o bwrpas gan eu bod bellach yn cynnig cefnogaeth i eraill o fewn y grŵp.

Yn y sesiynau Knitter Natter, roedd cael rhywbeth i ganolbwyntio arno yn bwysig i rai ond roedd hefyd yn rhoi ymdeimlad o gyflawniad iddynt. Roedd hefyd yn caniatáu iddynt gael diddordeb cyffredin ag eraill ac roeddent yn gallu cyfathrebu a chreu cyfeillgarwch trwy'r sesiwn grefftau.

Yn yr arolwg, dywedodd 89% eu bod wedi profi newid cadarnhaol o ran teimlo'n rhan o gymuned gyda phellter a deithiwyd o 82%. Ar gyfer llai o unigedd, dyma oedd â'r raddfa fwyaf o newid gyda 89% yn nodi newid yma gyda phellter a deithiwyd o 90% gyda'r mwyafrif yn nodi llawer o newid. Roedd llawer hefyd wedi dweud eu bod wedi cael cyfeillgarwch newydd hefyd sy'n cefnogi'r gadwyn hon o ddigwyddiadau yn y theori newid.

Mae canfyddiadau Age UK yn darparu tystiolaeth gref bod ymyriadau cymunedol yn effeithiol wrth leihau unigedd cymdeithasol ymhlith oedolion hŷn. Mae eu hymchwil yn tynnu sylw at y ffaith bod unigrwydd yn gysylltiedig yn agos â diffyg cyswllt cymdeithasol rheolaidd, gyda llawer o unigolion hŷn yn profi rhyngweithio lleiaf posibl â ffrindiau neu deulu, sy'n cynyddu eu risg o lesiant meddwl gwael yn sylweddol, gan gynnwys iselder a phryder. Yn ogystal, mae unigrwydd yn gysylltiedig â risgiau iechyd corfforol ehangach fel clefyd cardiofasgwlaidd a dirywiad gwybyddol, gan atgyfnerthu pwysigrwydd ymatebion ataliol ar lefel y gymuned. Mae'r adroddiad yn pwysleisio bod dulliau llwyddiannus yn cynnwys gwasanaethau cyfeillio, gweithgareddau cymdeithasol, a rhwydweithiau cymorth lleol hygyrch—nodweddion allweddol a gynigir fel arfer o fewn lleoliad hwb cymunedol. Felly, gellir gweld datblygu hwb cymunedol yn Abermaw fel ymyrraeth â thystiolaeth dda, gan ei fod yn hwyluso cysylltiadau cymdeithasol ystyrlon, yn lleihau rhwystrau i gyfranogiad fel trafndiaeth a hygyrchedd, ac yn hyrwyddo lles emosiynol a chorfforol. Mae hyn yn cefnogi'r casgliad bod darpariaeth sydd wedi'i hymgorffori'n lleol ac sy'n canolbwyntio ar berthnasoedd yn chwarae rhan hanfodol wrth fynd i'r afael ag unigedd cymdeithasol.

Roedd 92% o'r rhai a atebodd yr arolwg dros 55 oed. Er mwyn rhagweld y canlyniadau ar gyfer y clybiau cinio newydd a'r gweithgareddau a gynlluniwyd ar gyfer pobl hŷn, mae'r data a'r ymchwil hwn yn helpu i ragweld y ffigurau yn y map gwerth.

Deilliant 2 – Mae ymdeimlad gwell o beidio â bod ar eu pen eu hunain yn eu sefyllfa yn arwain at deimlo mwy o hyder yn eu sefyllfa, yn gallu ymdopi'n well a lleihau straen a phryder ac felly lles meddyliol gwell

Wrth ymgysylltu â'r grŵp ac yn ystod trafodaethau, yr hyn oedd yn amlwg oedd yr amrywiol anghenion iechyd meddwl o fewn y grŵp. Yn ystod trafodaethau, rhannodd rhai eu bod yn byw gydag anhwylder deubegwn, iselder, pryder, dementia, a sgitsoffrenia. Yn ogystal â salwch meddwl, roedd rhai hefyd yn oedolion ag anableddau dysgu ac naill ai'n dod gyda gofalwr neu'n cael eu cefnogi gan wirfoddolwyr.

Esboniodd rhai sut roedd y clwb galw heibio a chinio yn lle diogel lle roeddent i gyd yn teimlo eu bod yn cael eu croesawu a'u derbyn. Er bod rhai wedi egluro'r pryder cychwynnol o fynychu grŵp newydd, roeddent yn teimlo'n gartrefol ac roedd mynychu pob sesiwn yn llawer haws ac roeddent yn teimlo'n rhan o rwydwaith cymorth.

Roedd un cwpl wedi bod yn mynychu ers tro ac roedd gan y gŵr ddementia cam 7. Esboniasant y gwahaniaeth y mae mynychu'r sesiwn wedi'i wneud i'r ddau ohonynt:

"There is no doubt in our minds that coming to the drop in and being around people. Has greatly helped X to fight his decline. This has been confirmed by his psychiatrist who follows his progression and has stated that the stimulation it offers, along with the interactions, has given him something to look forward to and keeps his brain more active."

Iddi hi fel gofalwr, eglurodd hefyd sut mae'r sesiynau'n ei helpu fel lle "diogel" lle gall ymgysylltu ag eraill gan wybod bod ganddyn nhw gefnogaeth yno.

Esboniodd cyfranogwr arall ei bod hi'n cael cefnogaeth i ddelio gyda pryder cymdeithasol ac am gyfnod ei bod hi wedi bod yn eithaf ynysig ac heb adael y cartref. Roedd ffrind wedi argymhell y sesiynau ac er ei bod hi'n nerfus iawn i ddechrau, daeth yn fwy agored yn raddol. Esboniodd un o'r gwirfoddolwyr sut roedd hi ar y dechrau'n edrych yn anghyfforddus ac yn cadw'n dawel iawn ond ers hynny mae hi wedi dechrau cyfathrebu ag eraill ac wedi ymwneud â'r grŵp gwau.

Dywedodd ychydig o bobl fod y sesiynau wedi'u "hachub" gan egluro, oherwydd galar a theimlo mor ynysig, ei fod wedi dechrau effeithio ar eu lles meddyliol. Esboniasant fod dod i'r sesiynau yn eu helpu i deimlo'n well ac maen nhw'n ei weld fel rhan o'u therapi.

Yn yr arolwg, dywedodd 84% eu bod nhw'n teimlo'n llai isel eu hysbryd, dan straen a/neu bryder gyda phellter a deithiwyd o 78% gyda llawer yn dweud eu bod wedi cael cryn dipyn neu lawer o newid.

Gall mynediad cyfyngedig at wasanaethau mewn rhannau gwledig o Gymru gael effaith negyddol sylweddol ar iechyd meddwl, yn enwedig yn ystod argyfwng costau byw. Mae tystiolaeth gan sefydliadau fel Age UK yn dangos pan nad yw unigolion yn gallu cael mynediad at gymorth lleol—boed oherwydd rhwystrau trafnidiaeth, cau gwasanaethau, neu allgáu digidol—eu bod yn fwy tebygol o brofi unigedd cymdeithasol ac unigrwydd, sydd ill dau wedi'u cysylltu'n gryf â phryder ac iselder. Mewn ardaloedd gwledig, mae'r heriau hyn yn aml yn cael eu dwysáu gan bellteroedd hirach i wasanaethau hanfodol fel canolfannau cynghori, cymorth bwyd, neu grwpiau cymunedol sy'n darparu arweiniad ariannol a chysylltiad cymdeithasol. Yn ystod argyfwng costau byw, gall diffyg cymorth hygyrch gynyddu straen ariannol, gan adael unigolion yn teimlo wedi'u llethu ac yn ddi-gefnogaeth, a all waethgu lles meddwl ymhellach. Heb fynediad amserol at gymorth ymarferol a rhwydweithiau cymdeithasol, gall pobl ei chael hi'n anodd ymdopi â chostau cynyddol, gan arwain at ofid emosiynol cynyddol. Mae hyn yn tynnu sylw at bwysigrwydd gwasanaethau cymunedol sydd ar gael yn lleol yng nghefn gwlad Cymru i liniaru caledi ariannol a'i effeithiau cysylltiedig ar iechyd meddwl.

Roedd 48% o'r rhai a atebodd y gwasanaeth wedi defnyddio'r gwasanaethau cynghori arbenigol ac roedd 84% yn teimlo bod ganddynt fynediad gwell at wasanaethau bellach.

Deilliant 3 – Drwy gael grŵp cymorth wythnosol sy'n cynnig mynediad at adnoddau a chymorth, yn darparu pryd o fwyd cynnes, mae'n helpu gyda lles corfforol

Er bod ychydig llai o bellter wedi'i deithio wedi'i adrodd yma, roedd 84% o hyd yn adrodd newid yma. Esboniodd rhai sut roedden nhw'n byw ar eu pen eu hunain a gall paratoi pryd o fwyd fod yn anodd. Er mai cawl a brechdan ydyw, roedden nhw'n ddiolchgar am rywbeth cynnes ac am gael pwdin hefyd. Mae diodydd poeth a byrbrydau hefyd ar gael trwy'r sesiynau gyda gwirfoddolwyr bob amser yn croesawu pobl trwy baratoi diod.

"It's good to eat with others and have a warm meal."

Yn ogystal â'r pryd bwyd, maen nhw'n trefnu rhannu bwyd ac yn gweithio'n agos iawn gyda'r banc bwyd hefyd lle gall pobl gael cefnogaeth heb deimlo eu bod yn cael eu barnu o gwbl. Roedd 28% o'r rhai a atebodd y gwasanaeth wedi defnyddio'r rhannu bwyd a defnyddiodd 92% y clwb cinio. Teimlai 84% eu bod wedi cael newid cadarnhaol yma gyda 65% o bellter teithio.

Mae sawl person wedi rhannu bod cael lle rheolaidd i fynd iddo yn eu hannog i fynd allan o'r tŷ, bod yn fwy egniol, a chynnal ymdeimlad o strwythur yn eu hwythnos. I rai, mae cerdded i'r lleoliad neu symud o gwmpas yn fwy yn ystod y sesiwn wedi eu helpu i deimlo'n llai eisteddog ac yn fwy egniol. Soniodd eraill fod gwybod eu bod yn cael eu disgwyl a'u croesawu yn eu cymell i ofalu'n well amdanyn nhw eu hunain yn gyffredinol, fel gwisgo, aros yn symudol, a chadw i fyny ag arferion dyddiol bach. Mae'r presenoldeb cyson yn rhoi hwb ysgafn ond pwysig tuag at ymgysylltiad corfforol, y mae cyfranogwyr yn ei ddisgrifio fel rhywbeth sy'n eu helpu i deimlo'n iachach, mwy galluog a llai unig.

6.2.2 Gwirfoddolwyr

Ystyriwyd a ddylid cynnwys y gwirfoddolwyr ar wahân yn y map gwerth. Roedd yna ychydig o bobl a ystyriai eu hunain yn wirfoddolwyr ond eglurasant sut roedd y sesiynau hefyd o fudd iddynt a'u bod hefyd wedi defnyddio llawer o'r gwasanaethau a'r gefnogaeth a oedd ar gael. Paratowyd theori newid ar wahân ac mae wedi'i chynnwys yn atodiad 3. Nodwyd y canlyniadau tymor hwy yn ystod y trafodaethau cychwynnol fel a ganlyn

- Teimlo'n rhan o'r gymuned
- Effeithio ar eu lles meddyliol
- Ymdeimlad o bwrpas

Mae 8 gwirfoddolwr swyddogol er bod cyfranogwyr eraill hefyd yn cefnogi ei gilydd ar wahanol faterion. Mae'r 8 gwirfoddolwr hyn wedi'u cynnwys yn y map ar wahân am y 2 flynedd a rhagwelir y bydd 2 wirfoddolwr arall yn cael eu recriwtio yn y flwyddyn ganlynol wrth i'r cyfleusterau a'r gweithgareddau newydd gael eu cynllunio. Y targed oedd 8 arall ond dim ond 25% sydd wedi'i gynnwys i osgoi gor-hawlio.

Mae cwpl o'r gwirfoddolwyr mewn gwirionedd yn rhoi llawer mwy o oriau na'r 8 awr a nodir wrth baratoi gweithgareddau, paratoi prydau bwyd, a chasglu rhoddion i'w rhannu gyda chyfranogwyr. Esboniodd un fod y ganolfan yn rhan fawr o'u bywydau ac yn "rhoi ymdeimlad o werth i mi i'r gymuned ac yn helpu gyda fy iechyd meddwl."

Mae'r tabl 5 isod yn dangos y canlyniadau ar gyfer y gwirfoddolwyr gyda'r pellter a deithiwyd sydd wedi'i gynnwys yn y map gwerth:

Defnyddiwyd yr un arolwg ar gyfer y gwirfoddolwyr gan fod peth tebygrwydd yn y canlyniadau gyda chwestiwn i nodi a oeddent yn wirfoddolwyr ai peidio.

Tabl 5 – Deilliannau gwirfoddolwyr

Deiliant	% yn profi newid	Pellter a deithwyd
Teimlo yn rhan o gymuned	83%	77%
Gwell lles meddyliol	83%	72%
Gwell syniad o bwrpas	100%	79%

6.2.3 Partneriaid

Mae'r Hwb eisoes yn gweithio ar y cyd â llawer o bartneriaid o Gyngor Gwynedd, y GIG, ac elusennau gan gynnwys Cyngor ar Bopeth a Chymru Gynnes. Yn ystod y trafodaethau, eglurodd yr holl bartneriaid mai'r budd iddyn nhw o weithio gyda hybiau lleol yw gallu cael mynediad at gleientiaid mewn lleoliad lle mae pobl yn gyfforddus ond mae hefyd yn eu helpu i ddefnyddio'r Hybiau gan fod eu costau'n cael eu lleihau.

Ar ddata Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru sydd ar gael, mae Abermaw wedi'i restru yn y 31-50% o ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru. Maent yn sgorio'n arbennig o isel o ran cael mynediad at wasanaethau. Mae hyn yn cwmpasu amddifadedd materol (e.e. methu â chael bwyd) ac agweddau cymdeithasol ar amddifadedd (e.e. methu â mynychu gweithgareddau ar ôl ysgol). Mae mynediad gwael at wasanaethau yn ffactor sy'n gwaethygu mathau eraill o amddifadedd sy'n bodoli o fewn ardal.

Gall cael y cyfleusterau newydd helpu i adeiladu cyfleuster mwy ffyniannus mewn cymuned wledig. Gofynnwyd i'r cyfranogwyr a'r partneriaid am unrhyw gynlluniau ar gyfer y dyfodol. Mae'r canlyniadau yn y tabl isod.

Tabl 6 – Cynlluniau'r dyfodol

Cwestiwn: Nodwch a ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol am y gweithgareddau newydd y bydd y ganolfan yn gallu eu darparu

	% Cytuno'n gryf neu cytuno
Bydd cael yr adnoddau i olchi dillad, darparu prydau cynnes a gwefru offer trydanol yn gwneud gwahaniaeth i aelodau'r gymuned	100%
Bydd yr adnoddau'n helpu'r rhai sy'n ddigartref neu'n dioddef o dlodi tanwydd neu fwyd i gael ansawdd bywyd gwell.	100%
Mi fydd yr adnoddau ychwanegol yn helpu teuluoedd yn yr ardal	96%
Mi fydd yr adnoddau ychwanegol yn helpu pobl hŷn yn y gymuned	100%
Bydd y cyfleusterau'n helpu i sicrhau sgiliau gwell a all helpu gyda bywyd bob dydd – fel cyllidebu a choginio	96%
Bydd y ganolfan yn gallu cynnig rhaglen fwy amrywiol o weithgareddau	96%
Bydd yr adeilad yn sicrhau y bydd mwy o bobl yn derbyn cefnogaeth yn yr ardal.	96%

Mae rhai gweithgareddau newydd wedi dechrau neu wedi'u hamserlennu i ddechrau yn y ganolfan ers mis Ebrill 2026. Un o'r sesiynau hynny yw grŵp babanod newydd, a drefnir trwy'r tîm ymwelwyr iechyd lleol. Dyma'r grŵp babanod cyntaf yn Abermaw ers deng mlynedd ac mae'r sesiynau bellach yn rhedeg bob dydd Gwener o 10 tan 11.30 ac mae 8-12 o rieni a babanod yn mynychu bob wythnos. Yn ystod trafodaeth gyda'r grŵp, trafodwyd sut mae cael yr adnodd wedi'i ddarparu heb unrhyw gost iddynt yn sicrhau cynaliadwyedd y grŵp. Fe wnaethant hefyd ganmol sut mae'r Hwb yn mynd tu hwnt i sicrhau bod rhai rhoddion fel clytiau ar gael i gefnogi'r rhai mewn angen.

Roedd hwn yn grŵp cymharol newydd ac felly cafwyd trafodaeth am yr hyn y maent yn gobeithio y bydd yn newid. Mae cael sesiwn wythnosol yn eu helpu i sicrhau rhwydwaith cymorth, meithrin cyfeillgarwch a lleihau unigedd. Ni chafodd y rhain eu cynnwys yn y map gwerth er mwyn osgoi gor-hawlio ond hefyd gan fod y grŵp yn cael ei reoli gan y tîm Ymwelwyr Iechyd.

Gweithgareddau eraill a gynlluniwyd yn y dyfodol yn y ganolfan yw grŵp adferiad newydd i gefnogi'r rhai sy'n cael trafferth gyda chamddefnyddio sylweddau, a hefyd y grŵp Brownis. Bydd rhai yn talu i rentu'r lle a bydd gweithgareddau eraill yn cael eu hariannu ac mae cyfuniad o'r ddau yn helpu i sicrhau cynaliadwyedd.

6.2.4 Cymorth digartrefedd

Un o dargedau'r prosiect hwn yw:

Mwy o ddefnyddwyr y cyfleusterau/amwynderau, gan nad oes dim eisoes yn bodoli ar gyfer y grwpiau/pobl a grybwyllwyd gennym, bydd hyn yn ymgysylltu â phobl nad ydynt yn cael eu cyrraedd ar hyn o bryd. Hefyd, mae'n cynyddu'r cymorth y gallwn ei gynnig i bobl ddigartref gan ddarparu cyfleusterau iddynt allu golchi a glanhau eu dillad am ddim ac ati, cael pryd bwyd am ddim o'r gyfran fwyd yn y banc bwyd a gallu ei goginio.

Fel y gwelir yn y tabl uchod, cytunodd yr holl gyfranogwyr a phartneriaid a ofynnwyd iddynt yn gryf y bydd y cyfleusterau newydd yn helpu'r rhai sy'n ddigartref neu'n dioddef o dlodi tanwydd neu fwyd i gael ansawdd bywyd gwell. Drwy gael y cyfleusterau hyn yn ogystal â'r Banc Bwyd sydd eisoes wedi'i sefydlu'n dda yn yr un adeilad, bydd pobl yn gallu cael rhai anghenion sylfaenol wedi'u diwallu fel bwyd, dillad glân a mynediad at gymorth. Dros y 12 mis diwethaf, mae 9 o bobl ddigartref wedi mynychu'r ganolfan i gael cymorth. Dim ond trwy sôn lleol y mae hyn wedi bod y ganolfan yn gallu cynnig cymorth. Mae'r rhain yn tueddu i fod yn ymweliadau untro pan fyddant mewn argyfwng lle mae anghenion sylfaenol yn cael eu diwallu er mwyn eu cefnogi ac annog at gyfeiriadau at wasanaethau statudol.

.

Gan nad oes cymorth pwrpasol i'r grŵp hwn ar ddiwrnod penodol a chan fod yr ymweliadau ar sail anghenion yn unig ar hyn o bryd, nid oedd ymgysylltu â'r grŵp hwn yn bosibl ar gyfer y dadansoddiad hwn ac felly gwnaed ymchwil eilaidd ac ymgysylltu â phartneriaid allweddol.

Yn seiliedig ar ymchwil arall, mae mynediad at ganolfannau galw heibio yn darparu buddion pwysig o ddydd i ddydd i bobl sy'n profi digartrefedd, gan wella lles uniongyrchol a

chanlyniadau tymor hwy yn sylweddol. Mae'r gwasanaethau hyn yn cynnig darpariaethau hanfodol fel prydau poeth, cawodydd, cyfleusterau golchi dillad a dillad glân, sy'n helpu i adfer ymdeimlad o urddas, diogelwch a threfn mewn amodau byw ansefydlog fel arall. Y tu hwnt i ddiwallu anghenion sylfaenol, mae canolfannau galw heibio yn gweithredu fel pwyntiau cyswllt cymdeithasol hanfodol, gan leihau unigedd a chreu cyfleoedd i feithrin perthnasoedd ac ymddiriedaeth yn yr staff a gweithwyr cymorth. Mae'r amgylchedd anffurfiol, hygyrch hwn yn ei gwneud hi'n haws i unigolion ymgysylltu â gwasanaethau ehangach, gan gynnwys gofal iechyd, cyngor tai a chymorth cyflogaeth, y gallent ei chael hi'n anodd eu cyrchu fel arall. Mae tystiolaeth yn awgrymu bod cymorth wedi'i gydleoli yn y lleoliadau hyn yn cynyddu ymgysylltiad a pharhad gofal, gan wella canlyniadau iechyd yn y pen draw a helpu unigolion i symud tuag at sefyllfaoedd tai mwy sefydlog. At ei gilydd, mae canolfannau galw heibio yn chwarae rhan ataliol ac adsefydlu hanfodol, nid yn unig yn mynd i'r afael ag anghenion corfforol uniongyrchol ond hefyd yn meithrin cynhwysiant cymdeithasol, ymddiriedaeth a llwybrau allan o ddigartrefedd.

Gan fod y ganolfan wedi cael ei defnyddio fwy mewn argyfwng ar hyn o bryd ac ar sail angen yn unig ac ar lafar gwlad, nid yw'r ymweliadau wedi cael eu cofnodi a'u rheoli. Gyda'r cyfleusterau newydd, gall y ganolfan galw heibio ddod yn adnodd sy'n annog mwy o ymgysylltiad i helpu i sicrhau canlyniadau cadarnhaol i'w hiechyd a'u lles a'u cefnogi ar y daith i ddod o hyd i gartref addas ond hefyd i gael y sgiliau i gyllidebu a rheoli cartref er mwyn osgoi unrhyw broblemau yn y dyfodol.

Yng Ngwynedd, mae cefnogaeth ar gael trwy'r awdurdod lleol, y cymdeithasau tai a hefyd elusennau fel Cyngor ar Bopeth a Shelter Cymru. Fel y trafodwyd eisoes, mae Cyngor ar Bopeth a'r awdurdod lleol eisoes yn gweithio'n agos gyda'r Hwb ac felly trwy gefnogaeth gydweithredol gall y ganolfan fod yn bwynt cyswllt lleol i sicrhau bod rhai anghenion sylfaenol yn cael eu diwallu ac i godi hyder tuag at y camau nesaf ar gyfer cael atebion tai tymor hir.

Gan nad oes unrhyw ymgysylltiad na data ar gael ar gyfer y rhai sydd eisoes wedi mynychu, nid oes unrhyw ganlyniadau yn y map gwerth ar gyfer y flwyddyn gyntaf, fodd bynnag, mae rhai newidiadau a ragwelir ar gyfer blwyddyn nesaf y prosiect wedi'u cynnwys. Y canlyniad a gynhwysir yn seiliedig ar drafodaethau gyda phartneriaid, gwirfoddolwyr ac ymchwil eilaidd yw:

“Gallu cael mynediad at gymorth yn y ganolfan galw heibio i gael cymorth gyda rhai anghenion sylfaenol fel golchi a mynediad at fwyd. Hefyd yn gallu cynyddu gwybodaeth am wasanaethau eraill sydd ar gael iddynt a byddant yn dechrau teimlo'n rhan o rwydwaith cymorth a theimlo'n llai unig ac yn rhan o gymuned.”

Mae gwerth ariannol, economaidd a lles i leihau digartrefedd ac mae hyn yn gofyn am ddull cydweithredol o fewn cymunedau. Fel y trafodwyd uchod, gall canolfannau galw heibio chwarae rhan ataliol bwysig yn y daith hon ond mae hefyd yn sicrhau cynnwys cymdeithasol a meithrin ymdeimlad o gymuned a rwydwaith cymorth. Er mwyn osgoi gor-hawlio, mae teimlo'n rhan o gymuned wedi'i gynnwys yn y map gwerth, fodd bynnag, dylai astudiaethau yn y dyfodol gynnwys y rhanddeiliaid i ddeall effaith y gefnogaeth ac i sicrhau bod yr holl ganlyniadau perthnasol yn cael eu rheoli.

Pethau negyddol anfwriadaol neu llefydd i ddatblygu

Mae ystyried y canlyniadau negyddol posibl yn bwysig er mwyn caniatáu i'r prosiect reoli'r rhain yn y dyfodol a gwella'r effaith. Rhoddwyd cyfle i bob rhanddeiliad a gymerodd ran rannu'r hyn yr oeddent yn ei feddwl y gellid bod wedi'i wneud yn well a sut roeddent yn teimlo am newidiadau i ddarparu gwasanaethau. Yr unig faes a oedd yn codi'n gyson gan bob rhanddeiliad oedd cyfathrebu.

- Hunaniaeth – Cynhelir y sesiwn galw heibio bresennol i lawr y grisiau yn ardal yr Eglwys. Yn ystod yr ymgysylltiad ac o'r data meintiol, mae'n amlwg mai dim ond tua 40% o'r rhai sy'n mynychu sydd hefyd yn aelodau o'r eglwys. I'r rhai nad ydynt yn mynychu, dywedasant i ddechrau nad oeddent yn siŵr am y cysylltiad â'r eglwys ond eglurasant unwaith iddynt ddechrau mynychu nad oeddent yn teimlo unrhyw bwysau o gwbl. Fodd bynnag, eglurodd rhai, gan gynnwys aelodau'r eglwys, ei bod hi'n anodd gwahanu'r ddau weithiau ac o'r tu allan efallai na fydd rhai'n deall bod y ddau weithgaredd ar wahân.
- Codi ymwybyddiaeth o'r gweithgareddau – dywedodd rhai o'r rhai sy'n elwa nawr nad oeddent yn ymwybodol o'r gefnogaeth am amser hir a dim ond yn ddiweddar y clywsant am yr hyn oedd yn digwydd. Ar hyn o bryd, yr unig brif ffurf o gyfathrebu yw geiriol a chyfrifon cyfryngau cymdeithasol personol. Gwelir hyn fel cyfle a gollwyd i sicrhau y gall pawb elwa o'r gwasanaethau sydd ar gael.

7.0 Rhoi gwerth ar ddeilliannau

Yn wahanol i fframweithiau eraill, mae SROI yn rhoi gwerth ariannol ar ganlyniadau. Drwy ddefnyddio moneteiddio, mae'n caniatáu inni nid yn unig roi stori am yr hyn sydd wedi newid ym mywydau pobl, ond mae hefyd yn caniatáu inni roi gwerth ar y newidiadau hynny fel y gallwn gymharu costau a chanlyniadau. Nid yw hyn yn ymwneud â rhoi pris ar bopeth, ond mae'n caniatáu inni ddangos pa effaith sydd gan y gwasanaeth ar randdeiliaid eraill, a'r arbedion posibl y gall ymyrraeth eu creu. Mae hefyd yn mynd y tu hwnt i fesur ac yn caniatáu i sefydliadau reoli eu gweithgareddau i sicrhau bod yr effaith orau bosibl yn cael ei chreu ar gyfer y rhai sydd bwysicaf iddynt: yr unigolion sy'n derbyn cymorth.

7.1 Rhanddeiliaid 1 – Buddiolwyr

Mae yna ystod o ddulliau o moneteiddio canlyniadau gan gynnwys defnyddio procsis ariannol – hynny yw defnyddio dewis arall sy'n seiliedig ar y farchnad fel brasamcan o werth i randdeiliad. Fodd bynnag, byddai rhai'n dadlau nad yw'r rhain yn cynrychioli'r gwerth y byddai'r rhanddeiliad penodol sydd â phrofiad o'r newid yn ei briodoli iddo. Felly, lle bo'n bosibl, mae'r dadansoddiad hwn wedi cymhwyso'r egwyddor SROI gyntaf ac wedi cynnwys rhanddeiliaid cymaint â phosibl. Yn yr arolygon, yn dilyn dealltwriaeth o'r newidiadau a'r canlyniadau a gafwyd, gofynnwyd i ddefnyddwyr gwasanaeth restru a graddio eu canlyniadau. Felly, gofynnwyd iddynt roi eu canlyniadau yn nhrefn pwysigrwydd, ac yna graddio eu pwysigrwydd allan o 10. Dyma lle y gwnaethom stopio gyda'u cyfranogiad wrth werthuso eu canlyniadau.

Fel amcangyfrif o werth, defnyddiwyd gwerth ar gyfer 'Lleihau unigrwydd' sydd â gwerth amcangyfrifedig o £8,100 fesul unigolyn. Mae'r gwerthoedd hyn yn cael eu rheoli gan bolisi'r llywodraeth drwy'r Llyfr Gwyrdd ac yn dod o ystadegau Bodlonrwydd Bywyd Cenedlaethol sydd ar gael.

Cymerwyd camau i sicrhau nad oeddem yn gor-hawlio. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Dim ond cymryd canran y procsi yn seiliedig ar y pellter a deithiwyd
- Defnyddio pwysoli'r canlyniadau i gymharu'r canlyniadau â'r gwerth angor. Y gwerth angor yw'r un ar gyfer Lleihau Unigrwydd.

Cymhwysodd yr astudiaeth egwyddor Gwerth Cymdeithasol o roi gwerth ar yr hyn sy'n bwysig drwy ddefnyddio techneg angori.

Mae'r dull hwn yn sicrhau bod canlyniadau'n cael eu gwerthuso mewn perthynas â'i gilydd, gan adlewyrchu blaenoriaethau rhanddeiliaid, yn hytrach na defnyddio dulliau gwerthuso ar wahân. Fodd bynnag, mae'n dibynnu'n fawr ar y gwerth angor a ddewisir, a all ddylanwadu'n gryf ar y gwerth cymdeithasol cyffredinol a'r canlyniadau SROI.

Er gwaethaf y cyfyngiad hwn, mae'r dull yn darparu mewnwelediadau mwy ymarferol ar gyfer gwneud penderfyniadau trwy amlygu'r hyn sydd bwysicaf i randdeiliaid, yn hytrach na

chanolbwyntio'n unig ar ffigurau cyfanswm y gwerth cymdeithasol. Gweler y cwestiwn ynghylch pwysigrwydd cymharol yn yr arolwg yn atodiad 5.

Mae Tabl 7 isod yn dangos sut yr aseswyd y canlyniadau gan y rhanddeiliaid a'r procsis a ddefnyddiwyd.

Tabl 7 – Gwerthoedd y buddiolwyr

Deilliant	Pwysau / Weighting	Pellter a deithiwyd	Procsi sydd wedi ei gynnwys yn y map gwerth
Mae gwell trefn a rhywbeth i edrych ymlaen ato yn arwain at gael rhwydwaith cymorth a chyfeillgarwch ac yn lleihau unigedd	9.6	90%	£7,290
Mae ymdeimlad gwell o beidio â bod ar eu pen eu hunain yn eu sefyllfa yn arwain at deimlo mwy o hyder yn eu sefyllfa, yn gallu ymdopi'n well a lleihau straen a phryder ac felly lles meddyliol gwell	9.6	78%	£7,290
Drwy gael grŵp cymorth wythnosol sy'n cynnig mynediad at adnoddau a chymorth, yn darparu pryd o fwyd cynnes, mae'n helpu gyda lles corfforol	8.6	65%	£6,530

Defnyddiwyd yr un data i ragweld gwerth i'r grwpiau targed drwy'r gweithgareddau newydd.

7.2 Gwirfoddolwyr

Defnyddiwyd yr un dull ar gyfer y gwirfoddolwyr, ond defnyddiwyd procsi gwahanol yma. Hefyd o Measure Up, defnyddiwyd procsi ar gyfer 'Gwirfoddoli'n rheolaidd' gyda gwerth o £3,200.

Mae tabl 8 isod eto'n dangos sut y cymhwyswyd y gwerthoedd a'r camau a gymerwyd i sicrhau nad oeddem yn gor-hawlio ac yn glynu wrth yr hyn oedd bwysicaf i'r rhanddeiliaid.

Tabl 8 – Gwerth i'r gwirfoddolwyr

Deilliant	Pwysau / Weighting	Pellter a deithiwyd	Procsi i'w gynnwys yn y map gwerth
Teimlo yn rhan o gymuned	9.1	77%	£2,715
Gwell lles meddyliol	9.5	72%	£2,865

Gwell synnwyr o bwrpas	9	79%	£2,686
------------------------	---	-----	--------

7.3 Digartrefedd

Fel y trafodwyd uchod, nid oedd modd ymgysylltu â rhanddeiliaid y grŵp buddiolwyr hwn o'r gwasanaeth. Felly, nid oedd unrhyw fewnwelediadau ar gael ar werth a'r hyn sydd bwysicaf iddynt.

Yn seiliedig ar ymgysylltu â rhanddeiliaid ac ymchwil eilaidd, gwneir amcangyfrifon gofalus o fanteision cael sesiwn galw heibio gyda'r cyfleusterau hyn ar gael. I ddechrau, bydd angen diwallu anghenion sylfaenol llawer, fel mynediad at bryd o fwyd cynnes, dillad glân a chymorth digidol. Yna bydd angen mynediad at wasanaethau ar rai, ac os gall y gefnogaeth eu helpu i deimlo eu bod yn cael eu cefnogi, yna dros amser gallant deimlo'n rhan o rwydwaith a chymuned.

Rhagwelir rhai amcangyfrifon gofalus iawn yn y map gwerth, a dim ond edrych ar deimlo'n rhan o gymuned sydd â gwerth o £4,200 a phellter a deithiwyd o 50% sydd wedi'i gynnwys. I fuddiolwyr presennol yr HWB, mae graddfa a dyfnder y newid yn uchel. Yn ystod trafodaethau gyda'r gwirfoddolwyr am y gefnogaeth sydd eisoes wedi digwydd i'r grŵp rhanddeiliaid hwn, mae'r ymweliadau wedi bod ar sail fwy ad hoc. Y gobaith gyda'r cyfleusterau newydd yw y bydd yn creu ymweliadau a chefnogaeth fwy rheolaidd a mwy o ganlyniadau tymor hwy, ac felly rhoddwyd ystyriaeth i'w digwyliadau wrth bennu'r pellter a deithiwyd. Dylid rheoli hyn yn ofalus ac ystyried y ffordd orau o fesur hyn o ystyried efallai na fydd ymweliadau i ddechrau wedi'u strwythuro.

8.0 Sefydlu effaith

Er mwyn asesu gwerth cyffredinol effaith gweithgareddau Hwb Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw, roedd angen i ni sefydlu faint o newid sy'n ganlyniad penodol i'r prosiect. Mae SROI yn defnyddio egwyddorion cyfrifeg derbyniol i ddisgowntio'r gwerth yn unol â hynny, trwy ofyn:

- Beth fyddai wedi digwydd beth bynnag (gwrthffeithiol)?
- Beth yw cyfraniad eraill (priodoliad)?
- A yw'r gweithgareddau wedi dadleoli gwerth o rywle arall (dadleoliad)?
- Os rhagwelir y bydd canlyniad yn para mwy na blwyddyn, beth yw'r gyfradd y mae'r gwerth a grëwyd gan brosiect yn lleihau dros y blynyddoedd i ddod (gostyngiad)?

Mae cymhwyso'r pedwar mesur hyn yn creu dealltwriaeth o gyfanswm gwerth net y canlyniadau ac yn helpu i gadw at yr egwyddor o beidio â gor-hawlio.

Er mwyn cael dull cyson, bydd y gwahanol lefelau o gwrthffeithiol a phriodoliad yn cael eu hystyried gan ddefnyddio'r cyfraddau isod:

Isel = 30%

Canolig = 60%

Uchel = 90%

8.1 Gwrthffeithiol

Mae gwrthffeithiol yn caniatáu inni ystyried beth fyddai'n digwydd pe na bai'r prosiect a'r gwasanaethau ar gael. Mae bob amser yn bosibl y byddai'r gwahanol randdeiliaid wedi derbyn yr un canlyniadau trwy weithgaredd arall neu drwy gael cefnogaeth yn rhywle arall.

I fesur y cyfraddau hyn, gofynnwyd i bob rhanddeiliad yn y sgysiau ansoddol yn ogystal ag yn yr arolwg am y tebygolrwydd y gallai'r newidiadau hyn fod wedi digwydd heb y prosiect hwn. Hefyd, gwnaed rhywfaint o ymchwil eilaidd i ddeall pa gefnogaeth a allai fod wedi cynnig yr un canlyniadau.

Yn yr arolwg i gyfranogwyr presennol yr Hwb, gofynnwyd iddynt ar raddfa o 1-5, pa mor debygol oedd hi y byddent wedi profi'r canlyniadau a nodwyd ganddynt eisoes oni bai am Ganolfan Gymunedol Oasis Abermaw gyda 5 yn annhebygol iawn heb eu cefnogaeth ac 1 yn debygol iawn y gallai fod wedi digwydd beth bynnag.

Roedd yr atebion fel a ganlyn:

80% yn dweud 5 – Anhebygol iawn

12% yn dweud 4 – Anhebygol

4% yn dweud 3 – ansicr

0% yn dweud 2- tebygol

4% yn dweud 1 – Tebygol iawn

Mi wnaeth y person wnaeth ateb 1 hefyd nodi nad oedd unrhyw newid i'r holl deilliannau.

Yn ystod y sgysiau ansoddol, siaradodd llawer o'r cyfranogwyr hefyd yn unol iawn â'r ymatebion hyn, sef nad oeddent yn ymwybodol o unrhyw gefnogaeth o'r fath, ac roedd llawer yn teimlo eu bod yn ynysig iawn cyn iddynt ddarganfod y ganolfan.

Mae canolfan arall yn Abermaw sy'n darparu cefnogaeth a phrydau cynnes. O ganlyniad, mae'n bosibl y gallai rhai unigolion gael mynediad at gefnogaeth yno. Fodd bynnag, nododd sawl un o'r mynychwyr fod y ddarpariaeth bresennol yn diwallu eu hanghenion yn well; felly, nodwyd gwrthffeithiol isel.

Profodd ymgysylltu â rhanddeiliaid sy'n ddigartref neu'n profi argyfwng yn heriol, gan fod unigolion yn aml yn cael mynediad at gefnogaeth yn ystod cyfnodau o angen ac yna'n datgysylltu unwaith y bydd eu sefyllfa uniongyrchol wedi'i datrys. Yn ôl staff a gwirfoddolwyr, cyfeiriwyd y rhan fwyaf o unigolion trwy sgwrs neu drwy'r Banc Bwyd. Mae mynediad i'r Banc Bwyd fel arfer yn gofyn am atgyfeiriad gan sefydliadau statudol neu drydydd sector, fel y Gwasanaethau Cymdeithasol, y Tîm Tai, neu Gyngor ar Bopeth. O ystyried y bartneriaeth â'r Banc Bwyd a'r ffaith bod gwasanaethau wedi'u cydleoli o fewn yr un adeilad, mae'n debygol mai dyma'r prif bwynt mynediad ar gyfer cefnogaeth. O ganlyniad, nodwyd cyfradd isel yma hefyd.

8.2 Priodoliad

Mae priodoliad yn caniatáu inni gydnabod cyfraniad eraill tuag at gyflawni'r canlyniadau hyn. Mae yna bob amser bosibilrwydd y bydd eraill yn cyfrannu at unrhyw newidiadau ym mywydau pobl, fel aelodau o'r teulu neu sefydliadau eraill. Mae priodoliad yn caniatáu inni weld faint o'r newid sy'n digwydd oherwydd y gefnogaeth gan y prosiect hwn.

Yn y cyfweiliadau, gofynnwyd i'r cyfranogwyr am unrhyw un arall sy'n eu helpu gyda'r canlyniadau hyn:

- Clwb hwylio (1 participant)
- Gwasanaethau cymdeithasol
- Meddyg
- Cyngor ar Bopeth
- Tîmau egni

Yn yr arolwg, roedd y buddiolwyr yn nodi faint o newid y byddent yn priodoli i Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw.

56% yn dweud bod y newid i gyd oherwydd Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw

40% yn dweud bod llawer o'r newid oherwydd Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw

4% yn dweud bod peth o'r newid oherwydd Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw

0% yn dweud bod ychydig o'r newid oherwydd Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw

0% yn dweud bod dim o'r newid oherwydd Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw

Fe wnaethon ni ymgysylltu â llawer o'r partneriaid sy'n gweithio ar y cyd i gynnig cyngor proffesiynol ac arbenigol, er enghraifft gan dîm Cyngor ar Bopeth a thimau egni Cyngor Gwynedd. Dylid priodoli rhywfaint o'r newid iddyn nhw, fodd bynnag, fel yr eglurodd y partneriaid a'r cyfranogwyr, ni fyddai llawer o'r ymyriadau hynny wedi digwydd heb gael eu cyfeirio neu drwy sôn amdany'n nhw yn y ganolfan. Yma nodwyd cyfradd priodoliad isel o 30%.

Ar gyfer cyfranogwyr yn y dyfodol yn y cyfleusterau newydd, cyfradd ganolig os cymhwyswyd priodoli. Yn seiliedig ar y trafodaethau a'r argymhellion, bydd angen rhywfaint o gydweithio â sefydliadau eraill i sicrhau'r twf a'r cyfathrebu a'r rhagnodi cymdeithasol sydd eu hangen ar gyfer y cyfleuster.

8.3 Dadleoli

Mae angen i ni ystyried a yw'r canlyniadau'n disodli canlyniadau eraill mewn mannau eraill. Er enghraifft, os ydym yn delio â gweithgaredd troseddol mewn un stryd, a ydym wedi symud y broblem i rywle arall? Ni chodwyd unrhyw bryderon ynghylch dadleoli ac fe welwyd y prosiect fel un sy'n cynnig rhywbeth unigryw. Er bod elusennau eraill yn cynnig cefnogaeth i grwpiau, nid oes yr un yn cynnig yr hyn y mae'r Hwb yn ei wneud ac yn ychwanegu gwerth ac nid yw'n cael ei weld fel un sy'n disodli unrhyw beth arall. Felly, nid oes dim wedi'i gynnwys yn erbyn dadleoli.

8.4 Gostyngiad ac amser

Mae'r dadansoddiad hwn yn nodi'r gwerth a gynhyrchwyd yn ystod blwyddyn ariannol 2025–2026, pan dderbyniwyd y cyllid, ac mae'n cynnwys rhagolwg ar gyfer blwyddyn ychwanegol wrth i weithgareddau newydd gael eu cyflwyno. Yn unol ag arfer safonol, mae cyfradd gostyngiad fel arfer yn cael ei gymhwyso yn y blynyddoedd dilynol i adlewyrchu'r dirywiad graddol mewn canlyniadau dros amser ac i sicrhau nad yw effaith yn cael ei briodoli i'r prosiect.

Fodd bynnag, mae tystiolaeth o drafodaethau gyda chyfranogwyr ac adolygiad o weithgareddau yn awgrymu bod y canlyniadau hyn wedi'u cysylltu'n agos ag ymgysylltiad parhaus ac felly'n annhebygol y byddant yn parhau y tu hwnt i gyfranogiad. Ar gyfer yr Hwb, rydym yn rhagweld y bydd yr un buddiolwyr yn mynychu.

Er mwyn cydbwysu hyn â dull gofalus ac osgoi gor-hawlio effaith, mae gostyngiad ceidwadol o 5% wedi'i nodi o fewn y map gwerth.

Risg o ôr-hawlio

Gan lynu wrth yr egwyddor o beidio â gor-hawlio drwyddi draw, cymerwyd gofal mawr i beidio â gor-hawlio ym mhob cam o'r dadansoddiad. Gwnaed llawer o dybiaethau, ond roedd y dyfarniadau'n seiliedig ar ymgysylltu â rhanddeiliaid a gwybodaeth eilaidd.

- Cynhwyswyd sampl sy'n cynnwys cynrychiolwyr o bob grŵp rhanddeiliaid a segment posibl ar gyfer casglu data ansoddol a meintiol gan y buddiolwyr a'r gwirfoddolwyr. Cynhaliwyd amrywiol ffurfiau o ymgysylltu trwy fynychu sesiynau, cyfweiliadau, astudiaethau achos yn ogystal â gweithdai.
- Roedd sampl dda o arolygon meintiol ac felly cynhwyswyd y cyfan.

- Cymerwyd gofal mawr i ddeall lefelau priodol o bwysau marw a phriodoli. Yn ogystal â chasglu data meintiol gan ddefnyddwyr y gwasanaeth a rhanddeiliaid eraill, gwnaed rhywfaint o ymchwil ar wasanaethau eraill sydd ar gael.
- Mae'r grant SPF llawn wedi'i gynnwys yma gan mai'r cwmpas oedd ystyried effaith y buddsoddiad. Fel arfer gyda buddsoddiad cyfalaf dim ond dibrisiant y dylid ei ystyried.
- Cynhwyswyd amser gwirfoddolwyr fel gwerthoedd ariannol yn ogystal â'r cyllid ychwanegol a dderbyniwyd i sicrhau'r gweithgareddau o fewn y gymuned.
- Cynhwyswyd canran gollwng ar gyfer blwyddyn 2.
- Gostyngwyd buddion yn y dyfodol i'r gwerth presennol gan ddefnyddio cyfradd disgownt Llyfr Gwyrdd Trysorlys EM.

9.0 Canlyniad SROI

Mae'r adran hon yn cyflwyno canfyddiadau cyffredinol dadansoddiad Enillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad (SROI) o'r gweithgareddau dydd a ddarparwyd yn yr Hwb, a reolir gan Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw. Mae'r canfyddiadau hyn wedi'u hategu gan egwyddorion SROI, sydd wedi'u cymhwyso'n ofalus drwy gydol pob cam o'r dadansoddiad. Mae'r canlyniadau'n tynnu sylw at gyfraniad cadarnhaol sylweddol y prosiect, a ysgogwyd yn bennaf gan ymrwymiad ac ymroddiad ei wirfoddolwyr.

Mae presenoldeb Hwb cymunedol gweithredol, sy'n darparu lle galw heibio wythnosol diogel a chroesawgar, yn galluogi unigolion i ymgysylltu mewn rhyngweithio cymdeithasol, cael mynediad at wasanaethau cymorth, a rhannu pryd o fwyd. Mae'r ddarpariaeth hon yn cyfrannu at deimladau llai o unigrwydd ac arwahanrwydd ymhlith buddiolwyr, tra hefyd yn cefnogi gwelliannau mewn lles meddyliol a chorfforol. Yn yr un modd, mae gwirfoddolwyr yn profi canlyniadau cadarnhaol, gan gynnwys ymdeimlad cryfach o berthyn i'r gymuned, lles meddyliol gwell, a mwy o ymdeimlad o bwrpas trwy eu cyfranogiad rheolaidd.

Wrth edrych ymlaen, disgwylir i ddatblygu cyfleusterau newydd ehangu cyrhaeddiad ac effaith yr Hwb, gan ei alluogi i gefnogi nifer fwy o fuddiolwyr a gwirfoddolwyr. Bydd hefyd yn ehangu'r ystod o wasanaethau a gynigir, yn enwedig i bobl sy'n profi digartrefedd, gan adeiladu ar yr ymgysylltiad cynyddol a welwyd eisoes trwy atgyfeiriadau geiriol.

Mae Tabl 9 yn dangos y gwerth presennol a grëwyd ar gyfer pob un o'r rhanddeiliaid a gynhwyswyd a brofodd newidiadau sylweddol. Mae'r cyfrifiadau gwerth presennol yn ystyried y gyfradd ddisgownt o 3.5% fel yr awgrymir gan Lyfr Gwyrdd y Trysorlys.

Tabl 9 – Cyfanswm Gwerth Presennol gan Rhanddeiliad

Rhanddeiliaid	Gwerth wedi ei greu drwy'r Hwb
Buddiolwyr presennol o'r hwb	£861,096.80
Gwirfoddolwyr	£52,521.92
Gwirfoddolwyr Newydd	£8,100.68
Gwerth sydd yn cael ei ragweld i aelodau newydd	£199,138.80

Buddiolwyr sydd yn ddigartref	£5,292
-------------------------------	--------

Mae'r canlyniadau cyffredinol yn Nhabl 10 yn tynnu sylw at y cyfanswm gwerth a grëwyd, y cyfanswm gwerth presennol (wedi'i ddisgowntio ar 3.5%), y gwerth presennol net, ac yn y pen draw y gymhareb SROI

.

Tabl 10 – Canlyniadau SROI

Cyfanswm gwerth crëwyd	£
Cyfanswm gwerth crëwyd	£1,111,698.44
Gwerth y buddsoddiad	£197,989.67
Gwerth presennol net (gwerth presennol tynnu buddsoddiad)	£913,108.77
Enillion Cymdeithasol ar Fuddsoddiad / Social Return on Investment	<u>£5.61:1</u>

Mae canlyniad y gwerthusiad hwn yn nodi, am bob £1 o werth a fuddsoddwyd yng ngweithgareddau hwb Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw, bod cyfanswm o £5.61 o werth wedi'i greu (£5.61:1).

10.0 Dadansoddiad Sensitifrwydd

Fel y nodwyd yn aml drwy gydol yr adroddiad hwn, defnyddiwyd cyfuniad o ddadansoddiad data bwrdd gwaith, sgysiau gyda rhanddeiliaid, mesurau meintiol yn ogystal â gwneud cyfres barhaus o ddyfarniadau proffesiynol i greu'r dadansoddiad SROI hwn. Mae'n bwysig asesu gyda dadansoddiad sensitifrwydd i ba raddau y byddai'r canlyniadau'n newid pe baem yn newid rhai o'r rhagdybiaethau a wnaed yn y camau blaenorol.

Cynhaliwyd y dadansoddiad sensitifrwydd, gan newid y ffactorau i ddangos pa effaith fyddai newid yn y ffactor yn ei gael ar y gymhareb SROI derfynol, ac mae'r canfyddiadau yn y tabl isod. Gwiriwyd yr holl ffactorau sy'n berthnasol i ganlyniadau yn unigol ar gyfer pob grŵp rhanddeiliaid ac mae'r golofn fesul canlyniad yn dangos nad oedd gan unrhyw ffactor, pan gafodd ei newid yn unigol, effaith sylweddol ar y gymhareb SROI.

I brofi'r rhagdybiaethau yn y dadansoddiad hwn, newidiwyd amrywiaeth o faterion yn sylweddol i gynyddu eu heffaith. Cyflwynir crynodeb o'r canlyniadau yn Nhabl 11.

Er bod rhai o'r profion sensitifrwydd yn dangos newidiadau i'r canlyniad cyffredinol, oherwydd maint y gwelliannau a wnaed a gwirio rhagdybiaethau a data gyda rhanddeiliaid, mae'r canlyniadau'n dal i ddangos, pe bai newidyn yn cael ei newid yn sylweddol, bod y canlyniadau cyffredinol yn parhau i fod yn gadarnhaol iawn. Mae rhai wedi newid 46% felly yn y dyfodol argymhellir rhywfaint o drylwyrdd uwch wrth reoli rhai o'r rhain. Fel y gwelir yn Adran 8, cymerwyd gwahanol gamau i gefnogi'r rhagdybiaethau ar gyfer y canrannau gwrthffeithiol a phriodoliad. O'r tabl dadansoddi sensitifrwydd ar y dudalen ganlynol, gellir amcangyfrif bod yr asesiad gwerth cymdeithasol rhwng £2.60 a hyd at £6.52 am bob £1 a fuddsoddir os ystyriwn fuddiolwyr presennol a rhagweledig Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw. Mae'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn y map gwerth yn amcangyfrif bod y gwerth cymdeithasol yn £5.61.

Gwirio

- Gofynnwyd i bob rhanddeiliad gadarnhau canlyniadau mewn nifer o ddigwyddiadau ac ar ddiwedd trafodaethau. Gofynnwyd i wirfoddolwyr a phartneriaid hefyd gadarnhau a gwirio rhai canlyniadau ar gyfer y rhanddeiliaid.
- Gofynnwyd i sampl gynrychioliadol o bob grŵp wirio canlyniadau'r adroddiad gan edrych ar fewnbynnau, allbynnau, canlyniadau, gwerthoedd ac achosiaeth.

Tabl 11– Crynodeb o'r dadansoddiad sensitifrwydd

Ffactor sydd wedi newid	SROI	Gwahaniaeth	Canran newid	Sensitifrwydd fesul deilliant
Amcangyfrifon o achosiaeth				
Gwrthffeithiol – codi 10%	£4.81	-£0.80	14.2%	Na
Gwrthffeithiol – gostwng 10%	£6.41	+£0.80	14%	Na
Priodoliad – codi 10%	£4.70	-£0.91	16.2%	Na
Priodoliad – gostwng 10%	£6.52	+£0.91	16.2%	Na
Procsi Ariannol				
Angori gwerth - codi 10%	£6.17	+£0.56	9.9%	Na
Angori gwerth - gostwng 10%	£5.41	-£0.20	3.5%	Na
Hanneru y procsis	£2.60	-£3.01	46%	Ydy
Nifer y deilliannau				
Codi rhagolwg buddiolwyr newydd 10%	£5.71	+£0.10	1%	Na
Codi buddiolwyr 20%	£5.83	+£0.22	3.9%	Na
Gostwng buddiolwyr 10%	£5.51	-£0.10	1.7%	Na

Ystyriwyd hefyd a ddylid cynnwys y grant fel mewnbwn cyfalaf. Cynyddodd eithrio'r £84,845 y gymhareb SROI yn sylweddol. Fodd bynnag, gan mai pwrpas y dadansoddiad hwn oedd asesu effaith lawn y buddsoddiad, cynhwyswyd y grant. Os yw'r sefydliad yn dewis datblygu fframwaith rheoli effaith mwy cadarn yn y dyfodol, gallai cymhwyso cyfradd dibrisiant i gyllid cyfalaf ddarparu adlewyrchiad mwy cywir a chyson o werth cymdeithasol dros amser.

11.0 Cyfyngiadau

Fel y dangoswyd uchod, cymerwyd gofal mawr i lynu wrth egwyddor peidio â gor-hawlio. Fodd bynnag, mae hefyd yn bwysig cydnabod bod rhai cyfyngiadau.

- Egwyddor gyntaf gwerth cymdeithasol yw cynnwys rhanddeiliaid. Er mwyn deall unrhyw newidiadau ym mywydau pobl sy'n bwysig, mae angen i ni ymgysylltu â'r rhai sy'n profi'r newidiadau. Cynhaliwyd amrywiol ddigwyddiadau ymgysylltu â rhanddeiliaid ar wahanol ddiwrnodau a chafwyd sampl dda a oedd yn cynrychioli'r rhai a oedd yn mynychu gweithgareddau cyfredol. Defnyddiwyd y data hwn i ragweld y gwerth i fuddiolwyr newydd yn ogystal ag ymgysylltu â rhai o'r partneriaid. I wirio rhai o'r rhain, byddai rhywfaint o ymgysylltu â'r gymuned ehangach wedi lleihau'r risg o or-hawlio.
- Data – Ymgysylltwyd â chanran dda o fuddiolwyr a gwirfoddolwyr y gwahanol grwpiau cymunedol, a hynny mewn sawl sesiwn. Dychwelwyd canran dda o arolygon hefyd gan y buddiolwyr a'r gwirfoddolwyr. Fodd bynnag, ni chafwyd unrhyw ddata crai gan y rhai sy'n ddigartref oherwydd y sensitifrwydd a diffyg cefnogaeth wedi'i threfnu a'i hamserlennu hyd yma, ac felly defnyddiwyd ymchwil eilaidd i wneud rhai amcangyfrifon ceidwadol.
- Er mwyn deall unrhyw effaith ar y galw am wasanaethau, bydd angen casglu data dros gyfnod hirach o amser. Fel y nodir yn yr adran argymhellion, dylid ymgorffori mesur effaith mewn prosiectau yn y dyfodol i reoli gwerth cymdeithasol.

12.0 Argymhellion

Fel y gwelwyd ym Mhennod 6, yn ogystal â gwerthuso unrhyw newidiadau a oedd eisoes wedi digwydd o ganlyniad i'r Hwb, gofynnwyd i randdeiliaid hefyd am yr hyn a allai fod yn well ac am y cyfeiriad y dylai Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw ei gymryd yn y dyfodol. Ystyriwyd bod canlyniadau'r ymatebion hyn gan yr holl randdeiliaid yn ogystal â'r hyn a gynhwyswyd yn yr astudiaeth ddichonoldeb yn darparu rhai argymhellion allweddol i sicrhau'r effaith fwyaf yn y dyfodol.

1. Cyfathrebu

Pan ofynnwyd iddynt beth allai wella, cododd gwahanol grwpiau rhanddeiliaid gyfathrebu, a chyflwynwyd hyn mewn ychydig o wahanol ffyrdd. Mae'r argymhelliad ar gyfer gwella cyfathrebu mewn tair ffordd

- Presenoldeb ar-lein – gallai'r ganolfan elwa o gael ei phresenoldeb ar-lein ei hun trwy gael gwefan a thudalennau cyfryngau cymdeithasol o bosibl. Gallai hyn fod yn gyfle gwirfoddoli i rywun nad yw mor gyfforddus â'r ochr ymgysylltu.
- Dylid hysbysebu a chyhoeddi'r gweithgareddau. Gofynnodd rhai o'r rhai a ddywedodd nad oeddent wedi clywed am y gweithgareddau ers tro ble y byddent yn edrych. Dywedodd rhai y Swyddfa Bost, y llyfrgell, Banc Bwyd a meddygfa'r meddyg teulu.

- Ar gyfer y grwpiau targed newydd fel gweithio gyda'r henoed neu weithio gyda'r rhai sy'n ddigartref neu sydd mewn perygl o ddod yn ddigartref, dylid gwneud rhywfaint o waith wedi'i dargedu i sicrhau cydweithio a bod cefnogaeth yn cyrraedd y grwpiau. Er enghraifft, ar gyfer yr henoed, gallai gweithio gydag Age Cymru neu'r arolwg meddygon teulu helpu, ond hefyd hysbysebu mewn papurau newydd lleol er enghraifft. I'r rhai sy'n ddigartref, gweithio'n agos gyda phartneriaid. Mae hyn eisoes yn dechrau mewn lle da gan fod partneriaeth waith gyda'r awdurdod lleol, Adra, Banc Bwyd a Chyngor ar Bopeth.

2. Cynhwysiad digidol

Esboniodd rhai o'r partneriaid pa mor bwysig yw cynhwysiant digidol o fewn cymunedau gwledig, ac roedd rhai yn poeni am ddarpariaeth eu gwasanaethau eu hunain yn y dyfodol. Mae'r ganolfan eisoes yn cefnogi pobl sydd â mynediad at gyfrifiadur, argraffu neu gymorth i ysgrifennu llythyrau. Gyda chyfleusterau gwell, gallai'r grŵp gynnig cymorth mwy pwrpasol i bobl ddatblygu'r sgiliau a chael mynediad at offer i sicrhau mynediad at wasanaethau.

3. Ieuenctid

Wrth ymweld â'r grŵp teulu newydd yn y ganolfan, mynegodd y rhieni a'r staff fod rhai bylchau ar hyn o bryd yn yr hyn sydd ar gael i rai grwpiau oedran yn Abermaw. Gall gweithio mwy gyda phartneriaid fel y tîm ymwelwyr iechyd a thimau cymorth i deuluoedd yng Nghyngor Gwynedd helpu i nodi'r bylchau a gellid cynnig cyfleoedd i deuluoedd yn yr ardal.

4. Hunaniaeth yr Hwb

Fel mae'r canlyniadau eisoes yn ei ddangos, mae'r Hwb yn dod yn fan cychwyn i gael cefnogaeth, ac mae cynlluniau ar gyfer y dyfodol ar gyfer y cyfleusterau newydd eisoes yn cael eu defnyddio gan grwpiau newydd. Mae'n werth edrych ar gyfleusterau cymunedol eraill yng nghefn gwlad Cymru sy'n darparu ar gyfer amrywiol grwpiau cymunedol fel Canolfan Ni yng Nghorwen neu Porthi Dre yng Nghaernarfon. Mae'r ddwy ganolfan yn cynnal amrywiol weithgareddau gan gynnwys clybiau cinio, canolfannau ieuenctid, clybiau crefft, rhannu bwyd a llawer mwy. Mae llawer o'r gweithgareddau hyn eisoes yn cael eu trefnu yn y ganolfan hon ond gallai syniadau ar greu ymdeimlad o hunaniaeth fod o fudd.

5. Casglu data

Er mwyn sylweddoli faint o newid ac effaith y mae'r prosiect yn ei gael ar randdeiliaid, mae angen data arnom i ddeall a oes unrhyw newid, ac os felly, faint o newid. Mae angen i ni hefyd ganfod a oes gwahaniaethau yn anghenion unigolion. Felly, argymhellir bod unrhyw barhad o'r cynllun hwn yn gofyn am fuddsoddiad mewn amser a chyllid i sicrhau bod systemau a phrosesau addas ar waith i fesur gwerth cymdeithasol, gan ymestyn hyn i gynnwys rhanddeiliaid pwysig eraill.

Er na nodwyd unrhyw ganlyniad negyddol yn y dadansoddiad hwn, gan fod y cyfleusterau'n gallu agor y ffordd i fwy o weithgareddau a mwy o grwpiau cymdeithasol, dylid archwilio hyn o hyd, yn ogystal â'r segmentau, yn enwedig wrth i wasanaethau sydd ar gael i'r rhai nad ydynt yn cael eu cynrychioli ar hyn o bryd gael eu datblygu, fel mwy o weithgareddau i blant a phobl ifanc.

Dylai dadansoddiad yn y dyfodol hefyd ystyried canlyniadau perthnasol ar gyfer partneriaid a gwasanaethau statudol fel awdurdodau lleol a'r GIG. Er nad oedd trafodaethau cychwynnol yn cefnogi arwyddocâd y newidiadau hyn, gallai hyn gynyddu gyda chyfleusterau pellach ac felly dylid ei ystyried.

Pan gesglir data o'r fath dros gyfnod o amser, mae'r potensial i ddefnyddio'r canlyniadau i lywio gwneud penderfyniadau yn bosibl. Yn y pen draw, mae hyn yn golygu nad yw gwerth yn cael ei fesur yn unig, ond ei fod yn cael ei reoli i wella effeithiau'r prosiect. Mae llawer o'r cyfranogwyr bellach wedi cael eu cefnogi am gyfnod sylweddol o amser. Gyda unrhyw gyfranogwyr newydd byddai'n bosibl casglu data sylfaenol newydd ac yna adolygu unrhyw newidiadau i benderfynu ar y pellter a deithiwyd a nodi'r gefnogaeth bellach sydd ei hangen.

13.0 Casgliad

Mae canfyddiadau'r dadansoddiad SROI hwn yn dangos bod Hwb Grŵp Cymunedol Oasis Abermaw yn cyflawni canlyniadau ystyrlon a mesuradwy i ystod eang o randdeiliaid. Mae buddiolwyr yn gyson yn adrodd am well lles, llai o unigedd, cysylltiadau cymdeithasol cryfach, a mwy o fynediad at gymorth a gwasanaethau. Cefnogir y canlyniadau hyn gan fewnwelediadau ansoddol a data meintiol, gyda lefelau uchel o newid yn cael eu hadrodd ar draws dangosyddion allweddol megis teimlo'n rhan o gymuned, llai o unigrwydd, ac iechyd meddwl gwell. Mae'r Hwb yn darparu amgylchedd dibynadwy a chynhwysol lle mae unigolion yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi a'u cefnogi, gyda llawer yn ei nodi fel rhan hanfodol o'u trefn wythnosol. Yn ogystal, mae gwirfoddolwyr yn profi manteision personol sylweddol, gan gynnwys gwell lles meddwl ac ymdeimlad cryfach o bwrpas, gan ymestyn ymhellach y gwerth cymdeithasol a gynhyrchir gan y prosiect.

Mae'r dadansoddiad hefyd yn tynnu sylw at werth strategol ehangach yr Hwb fel adnodd cymunedol ymyrraeth gynnar ac ataliol. Drwy ddarparu cefnogaeth hygyrch, cost isel, mae'r prosiect yn helpu i leihau'r pwysau ar wasanaethau statudol, yn enwedig mewn perthynas ag iechyd meddwl a gofal cymdeithasol. Mae gweithio mewn partneriaeth gref yn gwella'r effaith hon, gan alluogi unigolion i gael mynediad at wasanaethau mewn lleoliad cyfarwydd a chefnogol. Gan edrych ymlaen, mae datblygiadau arfaethedig a chyfleusterau estynedig yn cyflwyno cyfle sylweddol i gynyddu cyrhaeddiad a dyfnhau effaith, yn enwedig ar gyfer grwpiau dan anfantais fel y rhai sy'n profi digartrefedd neu dlodi. Er y byddai gwelliannau mewn cyfathrebu ac ymwybyddiaeth yn cryfhau'r ddarpariaeth ymhellach, mae'r dystiolaeth yn dangos yn glir bod yr Hwb yn ymyrraeth effaith uchel, dan arweiniad y gymuned, sy'n darparu gwerth cymdeithasol, economaidd a lles cryf, ac yn cynrychioli model effeithiol ar gyfer buddsoddi yn y dyfodol.

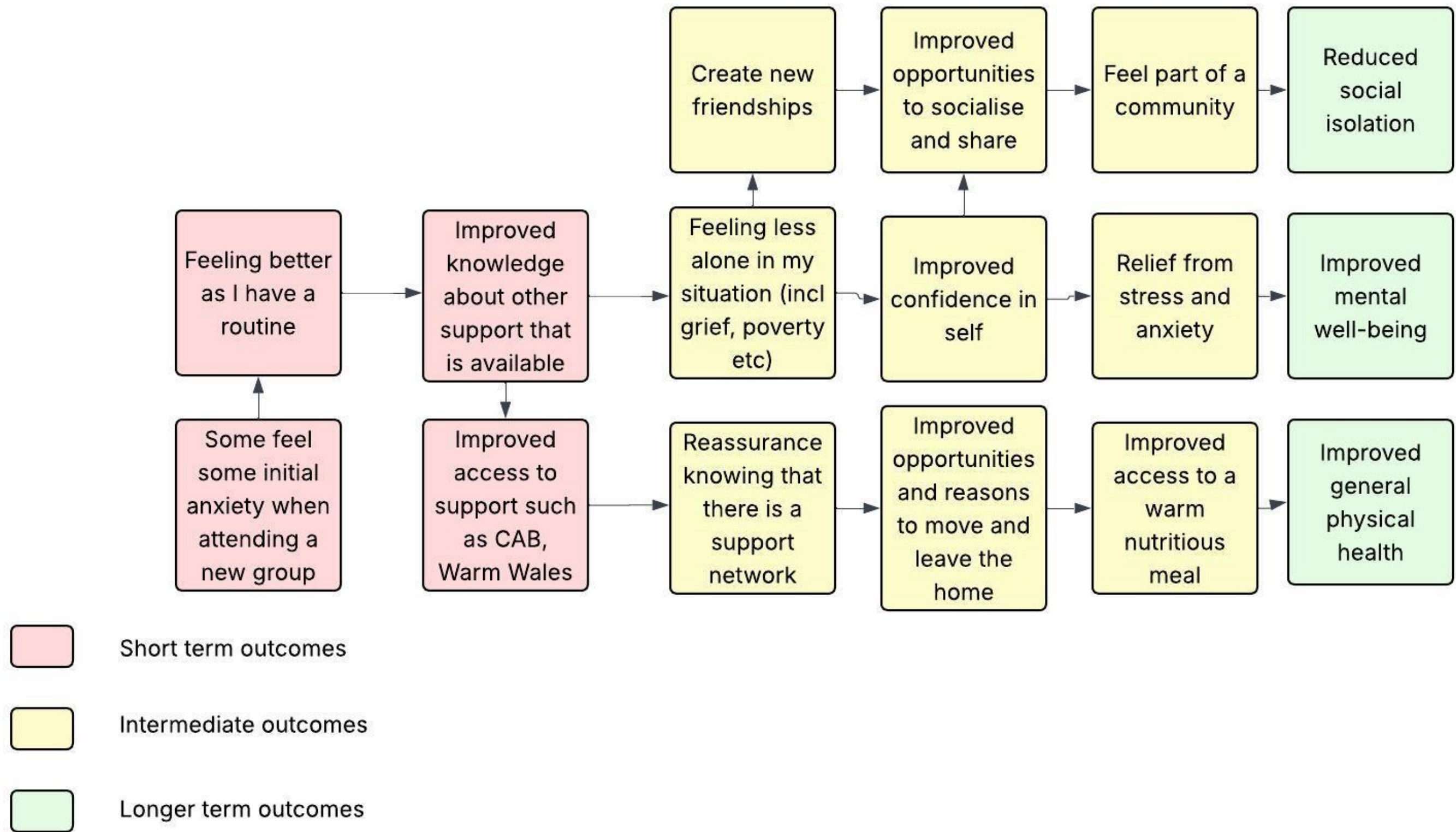
Drwy'r buddsoddiad i wella cam nesaf datblygu'r adeilad, rhagwelir y bydd cyfleoedd cynyddol i gyrraedd mwy o fuddiolwyr. Mae grŵp babanod newydd eisoes sy'n cynnig cyfle i rieni gymdeithasu ac adeiladu rhwydwaith cymorth ac mae gweithgareddau eraill wedi'u hamserlennu i ddechrau o fis Ebrill 2026 sy'n sicrhau bod gwahanol grwpiau o'r gymuned yn cael eu cefnogi gan gynnwys plant a phobl ifanc, teuluoedd, yr henoed a'r rhai sy'n byw gyda chamddefnyddio sylweddau.

Yr hyn yr oedd yr holl randdeiliaid yn cytuno arno oedd yr angen am gefnogaeth yn yr ardal, er bod gwerth cymdeithasol eisoes wedi'i greu trwy'r prosiect, mae cyfleoedd i wneud y mwyaf o'r effaith honno yn y dyfodol. Mae llawer o'r argymhellion yn ymwneud â thyfu'r Hwb a'r gweithgareddau trwy gyfathrebu gwell a gweithio ar y cyd. Amcangyfrifir bod y gwerth cymdeithasol rhwng £2.60 a £6.52 gyda chanlyniad pennawd o £5.61. Cymerwyd amcangyfrifon gofalus i sicrhau nad oedd gor-hawlio, ond mae'r dadansoddiad sensitifrwydd yn dangos hyd yn oed gyda rhai newidiadau sylweddol, bod y canlyniad yn dal i fod yn gadarnhaol. Dylai'r canlyniadau fod yn ddechrau'r stori ac yn llinell sylfaen a gall adeiladu ar yr argymhellion a sicrhau monitro clir helpu i gynyddu'r gwerth cymdeithasol. Ni chynhwyswyd y newid yn y galw am wasanaethau yn y map gwerth, fodd bynnag, byddai'r effaith ar lesiant aelodau'r gymuned yn sicr o gael effaith, gan fod llawer o'r rhai sy'n cael cefnogaeth ar hyn o bryd yn rhai sydd wedi cael trafferth fawr gydag unigrwydd, cyflyrau iechyd meddwl yn ogystal ag anghenion corfforol.

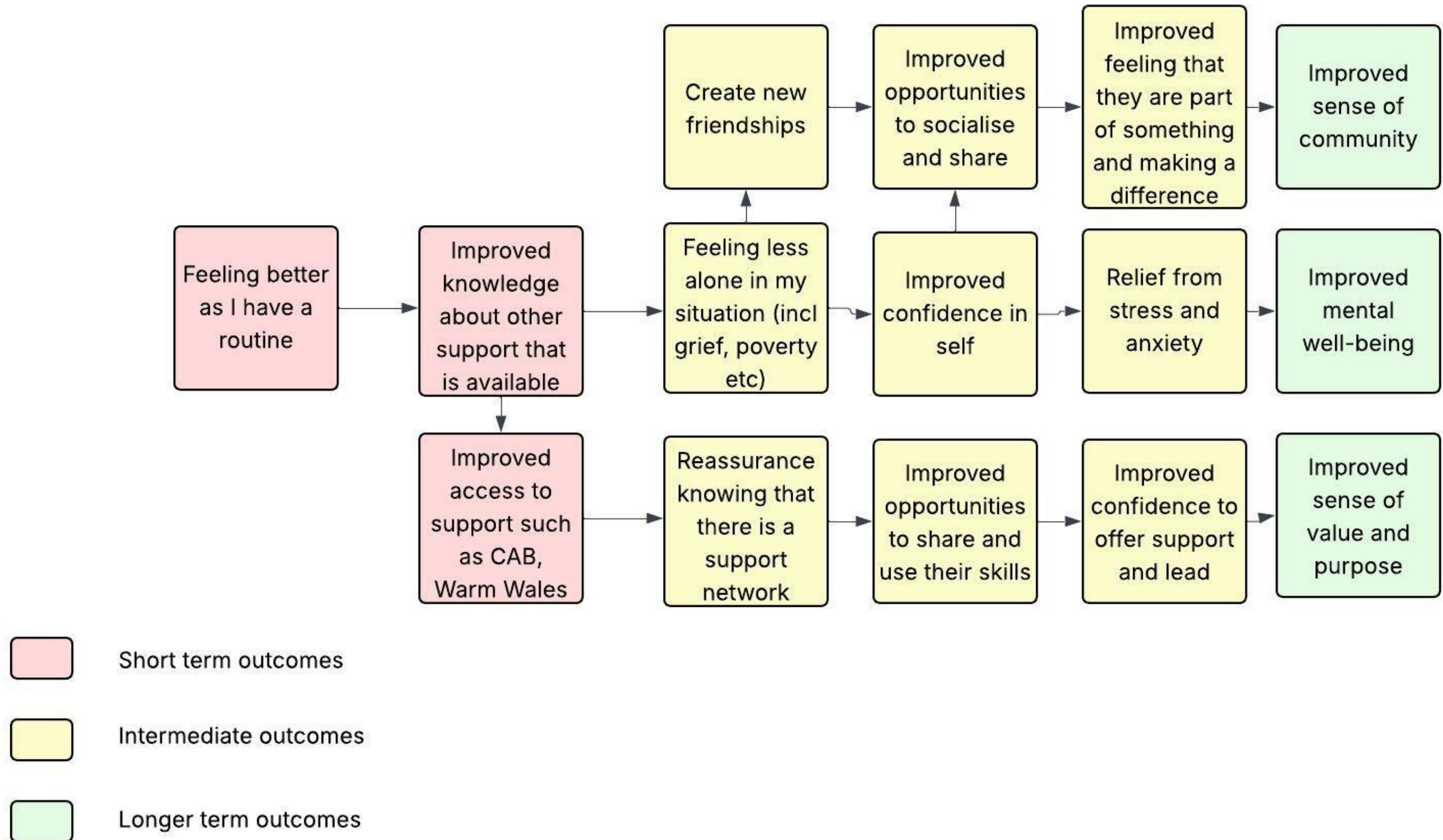
14.0 Atodiadau

Atodiad 1	Map gwerth (Excel document)
Atodiad 2	Theori o newid buddiolwyr
Atodiad 3	Theori o newid gwirfoddolwyr
Atodiad 4	Cwestiynau cyfweliad
Atodiad 5	Holiadur

Barmouth Oasis Community Group - Community Hub

Barmouth Oasis Community Group - Community Hub Volunteers

Appendix 4 – Interview questions

These questions were for guidance with a focus on being more conversational than scripted. All had received a letter before explaining what they are taking part in and the kind of questions we would ask.

Remind them about why you're having the conversation and ensure them that details are confidential.

- Can you tell me a bit about your experience of coming to the Hwb
- Has anything change for you? (Need to ask what happened next until we understand well-defined outcome.)
- What is different now? (Need to understand the well-defined outcomes)
- How do you feel now?
- Are you doing anything differently?
- For any changes identified, how long are these likely to last.
- Did anything negative or unexpected happen?
- What did you contribute to the activity? (inputs)
- Did anyone else help you to achieve these changes?
- What do you think could have happened without this support?
- Need to ask them to rank and rate outcomes to understand importance.

Appendix 5 – Survey

21/04/2026, 14:28

Barmouth Oasis Community Group

Barmouth Oasis Community Group

What is the purpose of this survey?

Barmouth Oasis Community Group has been successful in securing funding from the Shared Prosperity Fund to carry out improvement works on the building. As part of this project, the Social Value team at Mantell Gwynedd is undertaking a social value evaluation to understand how important this support is to local people and the difference the funded activities will make to the community.

We would be grateful if you could spare a few minutes to complete this questionnaire, which should take approximately 5–7 minutes.

Data Protection

Your response will be treated confidentially and in accordance with the Data Protection Act 2018. All your responses will remain confidential and anonymous. Only general survey results will be published.

If you have any questions about this survey, please contact:- Social Value Cymru Team:-
svc@mantellgwynedd.com.

* Indicates required question

1. Please state your gender *

Mark only one oval.

- ☐ Male
- ☐ Female
- ☐ Prefer not to say
- ☐ Other:

2. Please select your age group *

Mark only one oval.

- ☐ 18-35
- ☐ 36-45
- ☐ 46-55
- ☐ 56-65
- ☐ 66-75
- ☐ 76-85
- ☐ 86 plus

3. Do you currently attend any activities at the Barmouth Oasis centre? *

Mark only one oval.

☐ Yes

☐ No

4. If you selected yes above, can you please select all the activities that you currently attend.

Tick all that apply.

☐ Lunch Club

☐ Drop-In support

☐ Specialist advice sessions such as with Warm Wales, Energy Saving Advice or Citizen's Advice

☐ Church service

☐ Attend the Knitter Natters

☐ I collect from the food share

☐ I benefit from the furniture or clothes donations

☐ Friday Baby group

☐ Other: _____

5. Are you a volunteer? *

Mark only one oval.

☐ Yes

☐ No

6. What do you feel has changed for you when participating with the activities at the Barmouth Oasis? *
- Tick the box that best describes how you feel and how much change you have experienced.

Mark only one oval per row.

	No Change	A little change	Some Change	Quite a lot of Change	A lot of change	Not applicable
I have something to look forward to every week	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I feel part of a community	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I am more aware of support that is available to me	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I have better access to services	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I feel less stress, anxious and / or depressed	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I have created new friendships	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I feel less alone and isolated	☐	☐	☐	☐	☐	☐
It's helped my physical health	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I have an improved sense of purpose	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. **Choosing from the list of changes listed below on a scale of 1-10, where 10 is very important to you, can you say how important these changes are to you?** *

Mark only one oval per row.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ensuring good mental well-being	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Having an improved sense of community and feeling less isolated	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Improved physical well-being	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. **How likely is it that you would have experienced the changes above without Barmouth Community Group?** *

Mark only one oval.

	1	2	3	4	5
Highly unlikely changes without Barmouth Community Group	☐	☐	☐	☐	☐
Highly likely changes without Barmouth Community Group	☐	☐	☐	☐	☐

9. **When thinking about others who may have helped you experience any positive changes, how much of the results are due to their help? Family, friends, or other groups may have helped you with these changes too.** *

Mark only one oval.

☐ All of the positive changes are because of the Barmouth Oasis Group

☐ Many of the changes are because of the Barmouth Community Group

☐ Some of the changes are because of the Barmouth Community Group

☐ A little of the changes are because of the Barmouth Community Group

☐ None of the changes are because of the Barmouth Community Group

New activities

Now thinking about the investment in the building and new activities

10. Please state whether you agree or disagree with the following statements about the new activities that the centre will be able to provide *

Mark only one oval per row.

	Strongly agree	Agree	Neither agree or disagree	Disagree	Strongly Disagree
Having the resources to wash clothes, provide warm meals and charge electrical equipment will make a difference to members of the community	☐	☐	☐	☐	☐
The resources will help those who are homeless or suffering from fuel or food poverty to have an improved quality of life	☐	☐	☐	☐	☐
The additional activities will support families in the area	☐	☐	☐	☐	☐
The additional activities will support elderly people within the community	☐	☐	☐	☐	☐

The facilities will help to ensure improved skills that can help with everyday living - such as budgeting and cooking

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

The centre will be able to have a more varied programme of activities

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

The building will ensure more people will receive support in the area

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

11. *Is there anything you would like to see done differently to improve Barmouth Community Group for local people?*

12. Any other comments
